

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA

Excellent advertising medium.

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

ST. 13. NO. 13.

CLEVELAND, O. TOREK 13. FEBRUARIJA 1912.

VOL. V.

Mestne novice.

Kako sodijo Irci o drugih narodih, ki pripadajo isti veri. V župniji sv. Mihaela še ni miru.

SLOVENSKE NOVICE.

—Poročali smo že večkrat, da se vrši v največji župniji svetega Mihaela, kjer je bil nekdanji škof Kubelka za župnika, velik boj proti clevelandskemu škofu, ker jim neče dati onega župnika, katerega vsa fara zahteva. V zadnjem glasilu "Catholic Universe" je bilo župnikom te župnije precej ostro povedano, da so rebeli. To je napotilo nekoga Ircja, da je napisal sledeče pismo na uredništvo tukaj, nemškega dnevnika:

"Spoštovani g. urednik, Beričev članek v zadnjem "Catholic Universe", stran 4. druga kolona, pod naslovom "Katoličanstvo ni klika", in odgovorite na ta članek če morete. Vaš list je glasilo upornikov dučmanske župnije sv. Mihaela in je še, in vi ste pomagali našega dobrega škofa Farrellyja žaliti, ki ima irsko kri v žilah. Leta in leta so bili Irci v tej župniji zastopavljani, toda sedaj so na vrhu, kjer bodejo ostali, kljub dučmanom, ki so sedaj ven vrženi. Dučmani so bili dolgo časa sami zgarjati. Videli bode, da je škof Farrelly popolnoma zmožen jih pogoniti tja, kamor spadajo, kljub temu, da jih zastopa vaš list. Niti en angleški časopis ni ne pisal tega, kar vi pisate, da bi žalil dobrega škofa kot je Farrelly. Ti listi ne priobčujejo takih neumnosti kot vi, ki ste glasilo dučmanskih upornikov. S spoštovanjem Patrick O'Shaughnessy."

Naše menje je le, naj jim škof da, kar zahtevajo vsi farani, pa bo mir. Spominja nas pa to na davne, davne čase v naši naselbini.

—Jako lepo igro smo zopet videli v nedeljo 11. februarja v Knausovi dvorani. "Revček Andrejček" je dosegel svoj uspeh. Društvo "Triglav", že enkrat uprizorilo to igro, pa je vendar še v nedeljo privabila mnogo občinstva. Igralci so bili vsi na svojem mestu. Posebno moramo omeniti g. Smuka, ki je igral očeta Jeklena, trdega kmetskega značaja. G. Smuk nam je pri tem nastopu jako ugajal, ker je imel nastop pravi, govor pravi, obnašanje in drugo popolno. Uloga je bila zanj prav hvaležna. G. Tomazič, sin stare ubožice Nene in hlapec pri Jekleni je bil kakor navadno, le preveč navdušeno in patetično je govoril, kar se pri kmetskem fantu teko zgoditi stvar je ta: Vsak igralec, ki ima talent, ga ima za svoje uloge. Sicer pa ni bilo ničesar hudega. Naš komik g. Grobolfšek, nas vedno poživlja s svojim zdravim humorjem. On je kar ustvarjen za take uloge. Tako ti govori in se kreče, da se mu moraš smejati in da moraš zadovoljen biti z njim. Hvala mu. Jako dober je bil tudi Grešnik, v osebi g. Marna. Podal je nam prav kremenit obris kmetskega značaja. Govor in kretnje so bile na pravem mestu. Vprašal bo menda kdo po "Revčku Andrejčku", katerega ulogo je imel naš "star" igralec g. Math Grdina. Saj bo dovolil, da ga tako nazivljamo. Le poglejte ga na odru, pa bode te rekli, da smo opravičeni ga tako nazivati. Bolje bi bil preprostejša vauška reveža teško tako igral kot ga je Matiček. Posebne hvale ni treba, ker že njegova zadostuje, da je svojo nalogo spolnil.

—Francica hčerka posestnika Jeklena, je prav dobro igrala Tonica Grdinova. Vendar smo tudi pri njej opazili, da je ustvarjena za boljše uloge, ki ji bolj prija. Glas ni bil popolnoma v redu, ker od nje, kot izvežbane igralke, lahko vedno pričakujemo polno mero zadovoljnosti. Ana, Jerica, Nena, Ivanka, Spela, vse so svojo ulogo prav srečno rešile in nastop vseh teh oseb nam je prav ugajal. Gospod Zvitorog je bil mož na mestu, kakor tudi gostilničar Doinen ter ostali igralci. Igra se je občinstvu jako prikupila, in vsakdo je odšel prav zadovoljen iz dvorane. Upamo, da nas "Triglav" v tej sezoni še enkrat razveseli z dobrim nastopom.

—Umril je v Preserju na Krajskem, možak stare korenine, splošno znani kovaški mojster v več farah g. Frank Zakrajsek. V Clevelandu zapuščata tri sinove, Franc, Louis in Josip, v Arkanzasu eno hčer v New Yorku dva brata in eno sestro, in en sin v Chicagu.

—V nedeljo zvečer je v bolnišnici sv. Alesja umrl rojak John Sokolič, star 35 let in sicer za pljučnico. Bolehal je samo nekaj dni. Pokojni je prišel pred 4. leti s soprogom v Ameriko. Lanskega leta meseca avgusta je odšla žena s 3 otroki v staro domovino. Prav ob tem času pa bi morala priti zopet nazaj k svojemu možu v Cleveland, toda poslano karto je vrnila nazaj, ker je pisala, da je sedaj po zimi preslabša voznja. Ravno isti večer, ko je Sokolič umrl, je prišel brat njegove žene, ki je zvedel žalostno novice. Ranjki je bil doma od Bodiča pri Kranju na Gorenjskem, kjer zapuščata ženo in štiri otroke, očeta in in sorodnike. Sprevid se bo vršil v sredo jutraj. Bil je član Slovenske Dobrodelne Zveze in društva Naprej, št. 3 S.N.P.Jed., ki mu bodejo v sredo jutraj ob 8. uri priredili lep pogreb.

—Zopet je enega Slovence vlak ubil. V četrtek je hodil rojak Ignac Grm po železniški progi v So. Brooklyn, prihitela je lokomotiva in ga take zadela, da je bil takoj mrtev. Ranjki Grm je bil star 53 let in je bil dolgo časa pravi nekem farmerju, ki je pa propadel. Pri društvu ni bil nobenem. Je oženjen in zapuščata v stari domovini tri otroke. V Ameriki je bil 15 let. Pogreb se je vršil v ponedeljek jutraj. Doma je bil iz vasi Les na Dolenjskem. Prijatelji, bodo pobrali za pogreb.

—Narodna Dobrodelna Družba ima splošno sejo za vse člane v petek, 16. februarja ob 8 zvečer v Knausovi dvorani. Poročalo se bo o izidu veselice in nakazala nova podpora potrebnim.

—Prihodnjo nedeljo bo slavnosten dan za društva S. N. P. J. Bratsko društvo "Primož Trubar" razvije ta dan svojo novo društveno zastavo. Veselica, ki se bo ob tej priliki priredila, bo obširnega značaja. Vse natančneje poizveste iz programov in lepakov, ki so raznešeni.

—Louis Sterniša je nabral pri svojih prijateljih \$4.60 za venec umrlega mladega John Baznika, ki je umrl v petek. John Baznik je bil pravo veselje svojim starišem.

—V sredo, 14. febr., se vrši v Grdinovi dvorani gledališka zabava in ples v korist bromeu dečku Henriju Kusebecku.

—24. febr. priredi Čitalnica v svojih prostorih zabavni večer. Več ob priliki.

—Slovenske Sokolice priredijo 20. marca v Knausovi dvorani mirno narodno igro "Zvonarji". Obiskale so predstavo "Revček Andrejček".

Dopis.

Rojaki se opozarjajo, da pristopajo k slovenskim Jednotam, mesto k tujim zavarovalnicam.

RAZNE NOVICE.

Chicago, Ill., 11. febr. Cenjeni g. urednik. Sprejmite nekaj vrstic v naš cenjeni list. Z delom gre bolj počasi kakor povsod. Na društvenem polju smo dobro preskrbljeni in precej dobro napredujemo. Naznanjam rojakom v Chicagu in okolici, da hodi okrog Slovenec zopet neka oseba, ki nagovarja ljudi za neko zavarovalno družbo Continental Casualty Co. Ta oseba je Slovenec, če se prav neče izdati. Tudi pri meni je bil, in me nagovarjal za vstop v družbo. Govoril je angleško, kako je dobra ta družba, da je boljša kot vsaka Jednota. Odgovoril sem mu, da pripadam k slovenskim Jednotam, ki plačujejo bolniško podporo in poškodbo, da sem v slučaju, da me nesreča zadene, siguren, da kaj dobim. Take in enka družbe pa ne vem, če plačajo kaj ali nič. Seveda je on trdil svojo jaz pa svojo in nazadnje je povedal da je Slovenec.

Rojakom samo to povem, naj se ne pustijo speljati na led, ker take družbe plačajo samo že poskodnino po nesreči, in ne plačajo tega, kakor slovenske Jednote. Jaz sem govoril z osebo, ki je bila glavni tajnik omenjene družbe, in mi je povedal, da ni resnica, kar njen zastopnik v Chicagu govori, ta družba ne plača za take podpore ne deli, kakor govori agent. Rojakom Slovenec mi je torej svetoval, da pristopajo k slovenskim Jednotam kjer ste zagotovljeni, da dobite podporo, poškodnino in usmrtnino in sicer vse, kar vam pripada.

Naj še omenim, da je društvo "Zvon" št. 70 J. S. K. Jednižalo, oziroma sprejema nove člane vstopnine prosto za dobo treh mesecev. Društvo je na dobri podlagi kakor jednota, plačuje podporo 6 mesecev, potem pa Jednota \$20. na mesec, torej prosim rojake, ki se niso pri društvu, da sedaj pristopijo.

Društvo sv. Stefana, št. 1. K. S. K. J. priredi 18. februarja veselico v čiški dvorani na Leawitt St. in 19. cesti. Cenjena društva in posamezni rojaki so uljudno vabljeni na veselico, da se v obilnem številu udeležijo, ker društvo sv. Stefana bo tudi pridilo na veselice drugih društev. Konečno pozdravljam vse rojake širom Amerike, tebi naš list pa želim obilo uspeha in naročnikov.

John Zvečič.

—Revna žena dobi brezplačno stanovanje pri neki družini. Ima tudi lahko otroka s seboj. Poizvedite v našem uredništvu.

—Društvo "Koruzna Pipa" je v nedeljo priklopilo Slovenski Dobrodelni Zvezi v Clevelandu. Društvo šteje blizu 100 članov. To dejstvo nas jako veseli, ker člani so lahko prepričani, da so pristopili k dobri Jednoti, ki ima varno podlagi in prav po bratsko skrbi za svoje člane.

—Opozarjamo na mično in zabavno igro "Cigani", katero uprizorijo Slovenski Sokoli v nedeljo 25. februarja.

—Mrs. Virant, Mrs. Svete in Mrs. Urbas iz So. Lorain, O. se se mudile v nedeljo v Clevelandu: obiskale so predstavo "Revček Andrejček".

Iz delavskih krogov.

Delavske unije na Angleškem imajo jako velik upliv pri politiki. Za delavske postavne.

POLOŽAJ DELAVCEV.

London, 12. febr. Angleška je zadnja leta, odkar je prišla liberalna stranka na krmilo vlade, naredila več delavskih postav, v prid delavstvu, kakor so jih sploh kdaj prej naredili tekom celoga obstoja države. Liberalno stranko podpira delavska in narodna stranka, in s skupnimi močmi izdelujejo prav koristne postavne. Tekom dveh let so izdali sledeče postavne v prid delavcem: "Strajkarjem je dovoljeno postavljati straže pri onih tovarnah, kjer se vrši strajk. Ubogi šolski otroci dobivajo zastoj hrano, kadar obiskujejo šolo; delavci, ki se pone srečijo pri delu, dobijo brez tožbe in težave odškodnino od delodajalca; vlada mora plačevati unijske plače vsem delavcem, ki so v njeni službi. Vlada ima poseben oddelek za b. zaposelne. Stari delavci dobivajo pokojnino, da so vsaj nekoliko preskrbljeni; nadalje plačuje vlada zastopnike delavstva v parlamentu, dočim so jih prej morali plačevati delavske unije.

Indianapolis, Ind., 12. febr. Zvezina oblast pričakuje, da bo v turek zaprtih vseh 40 oseb, katere je zvezina velika parobila obtožila, da so bile v zvezi z dinamitnimi napadi bratov McNamara. Zvezni maršali so na delu v raznih državah, da iz očij zaporna povelja obtoženim in jih pripeljejo v Indianapolis, kjer jih bodejo sodili. Unija Structural Iron Workers je pri svoji seji sklenila, da zbere vsak mesec sedem tisoč dolarjev za obrambo obtoženih delavskih vodij. Trideset uradnikov omenjene unije je med obtoženimi. Med člani unije vlada zanimanje, kako se bo obravnava končala.

—Nekaj pratik imamo še v zalogi. Kdor je še nima, naj se potruji, da jo hitro dobi.

—Revne družine, ki bi potrebovale podporo, se lahko oglasijo pri Frank Butala, 6222 St. Clair ave., Frank Turk, 1361 E. 55th St. ali Louis J. Pirc, 6119 St. Clair ave.

—Društvo Lunder - Adamč priredi svojo vsakoletno maškerado v nedeljo 18. febr. v Knausovi dvorani. Pri tej priliki se bo igrala mična burka "Bratranec". Tudi v ostalem se trudi veselilni odbor, da bo presentil občinstvo z bogatim programom. Natančneje prihodnjic.

—Gospodje, ki bi hoteli poštvalno sodelovati pri predavanjih v prostorih Slov. N. Čitalnice, so naproseni, da blagovolijo naznaniti svoje ime in predmet predavanja tajniku, oziroma uredništvu lista in sicer vsaj en teden pred mesecno sejo. Ignac Smuk, tajnik.

—V zadnjem oglasu od Jak. Tisoveca bi se moralo imeti glasiti Josip Zajc in ne John Zajc.

—V sredo, 14. februarja se prične vpisovanje v šolo za Slovence. Učila se bo angleščina. Ker je tako potrebno vsem Slovincem, jim svetujemo, da ne zamudijo te prilike in se številno oglašijo. Vpisuje se ob 8. zvečer v Grdinovi dvorani.

Lahi v kleščah.

Ekspedicija v Tripolis jih ve-lja milijone, toda še ne morejo pokazati nobenega uspeha.

IZ INOZEMSTVA.

Tripolis, 12. febr. Tripolitansko obrežje, razven Tripolis in okolice, je sedaj še vse v turških rokah. Dobri turški zavezniki, Arabci, se prikažejo zdaj tu zdaj tam, da imajo Italijani silno posla, in ne morejo tekom petih mesecev, kar se boj vrši, pokazati najmanjšega uspeha. Lahj bi morali poslati preveč vojaštva v Tripolitanijo, če bi hoteli zasesti celo obširno afrikansko obrežje; ker se pa bojijo, da bi doma nastali nemiri, če odpoljšje preveč vojaštva v Afriko, se jim godi v Tripolisu jako slabo. Italijanski poveljniki so dobili naročila, da morajo z vso odločnostjo postopati ter prej ko mogoče narediti mir.

Berolin, 12. febr. Za predsednika nemškega državnega zbora, kjer sedi 110 socialistov, je bil izvoljen katolik Peter Spahn. Prvi podpredsednik je socialist z imenom Filip Scheideман. Uspeh volitev je vse presenečil. Socialisti so gotov pričakovali, da bo njih pristaja zvoljen za predsednika. Pravijo, da ne bo ostalo pri teh volitvah in da se bodejo vršile druge. Socialisti imajo sedaj v nemškem državnem zboru najlepšo priliko, da pokažejo, da so zmožni za delo v korist delavcem ali ne.

Iz Budimpešte se poroča, da sta se bojevala predsednik sodišča in državni pravnik. Skregala sta se pri sodnijski obravnavi. Državni pravnik je bil ranjen.

Angleški vojni minister je prišel v Nemčijo, da se pogovori z nemško vlado, ker zadnje čase je razmerje med Nemčijo in Anglijo zopet precej napeto. Nemci so obsodili nekoga Angleža radi volunštva v večletno ječo, kar je Angleže zelo razburilo.

Vlada Zedinjenih držav je dala evropskim vladam razumeti, da se jim ni treba preveč brigati v kitajske razmere. Nemčija baje vleče z amerisko vlado glede skupnega nastopa.

Neka roparska družal se klati po ješeniški okolici in nekateri ljudi tudi dejansko oropa; tako sta baje dva zlikovca oropala nekoga delavca med Komoroško Belo in Javorniški Rovtami nekoga drugega prav za nemško šolo, neko deklo na cesti čez Poljane, nekoga drugega moškega na poti med Jesenicami in Hrušico, ki je pa napadala prepočil; pri Sv. Križu pa so tatvine na dnevnem redu.

Na peči se je opekla, ko se je grela mala hčerka posestnika Jožefa Valjavca v Žabjah. Franciška, tako zelo, da so jo morali prepeljati v ljubljansko bolnišnico. Dekletce je na peči zaspalo ter se ji je vnela obleka, vsled česar je dobila neznanne, opekline, radi katerih je tudi umrla.

Smrtna kosa. Iz Radovljice se poroča: V petek 19. jan. je umrl v Radovljici po daljšem bolehanju po Gorenjskem do bro znani gostilničar in posestnik Rudolf Kunstelj. Pokojni je bil član več narodnonaprednih društev in starosta radovljjskega "Sokola".

Nov konsum se obeta v kratkem v Trziču. Tovarnar Mally bo odprl za svoje delavce. Tako bomo imeli kar tri konsume, pa vseno noče biti dražje konac.

Vabilo na naročbo.

Zanimiva knjiga o Amerikancih izide v najkrajšem času. Rojaki so vabljeni na naročbo.

ZANIMANJE.

V kratkem izide iz tiskarne Družbe sv. Mohorja 1. zvezek obširnega spisa o Ameriki in naših bratih okraj morja. Spis ni niti zdravilo za "amerikansko bolezen", niti vabilo na izseljevanje; podati hočem kolikor toliko natančno sliko o Amerikancih.

Delo izide v 12 mesečnih zvezkih od 3 do 4 tiskovnih pol, torej bode imelo nad 600 strani.

Poleg mnogih slik ameriškikh pokrajin, mest itd. bo sps prinašal slike odličnih Slovencev, društev in skupin, v katerih se zrcali življenje ameriškikh Slovencev.

Krasile bodo pa knjigo predvsem izverne risbe znanega slovenskega umetnika g. Iv. Vajspetkega.

Vsebina je ta-le:

Prvi del: Splošni pregled. 1. Novi svet. Severna Amerika. Zedinjene države. 2. Navoanške države. 3. Srednjeatlantske države. 4. Južnoatlantske države. 5. Države ob Mehikanskem zalivu. 6. Države ob rekah Mississippi in Ohio. 7. Države na severozapadu. 8. Države v prerijah in stepah. 9. Države na zapadnem gorovju. 10. Države ob Tihem morju. 11. Teritorija Alaski in Hawai. Canada.

Drugi del: iz ameriškikh zgodovine.

Tretji del: Amerikansko politično življenje. 1. Duh samo uprave. 2. Politične stranke in politiki. 3. Predsednik in kongres. 4. Pravosodje. 5. Razna politična vprašanja.

Četrti del: Amerikansko duševno in socialno življenje. 1. Duh izpolnitve. 2. Vera in cerkev. 3. Šola in ljudska izobrazba. 4. Socialno življenje. 5. Amerikanski duh.

Peti del: Amerikansko go spodarsko življenje. 1. Amerikane pri delu. 2. Gospodarski napredek. 3. Trusti. 4. Delavsko vprašanje. 5. Kmetijstvo. 6. Gozdarstvo. 7. Rudarstvo. 8. Obrt. 9. Občila. 10. Trgovina. Šesti del: Naseljevanje. 1. V Ameriko! 2. Zakaj v Ameriko? 3. Kako v Ameriko?

Sedmi del: Slovenci v Ameriki. 1. Verske razmere. 2. Domače društveno življenje. 3. Duševni napredek. Organizacija. Politika. b. Amerikanizacija.

Osmi del: Zgodovina slovenskih naselbin.

Dodatek: Seznam znamenitejših Slovencev.

Posamezni zvezki stanejo eno krono za Evropo in 30¢ za Ameriko. Kdor se naroči na vse zvezke naprej in pošlje naročnino takoj, plača v Evropi 10 kron, v Ameriki \$3.00. Naročnikom v stari domovini so na razpolago položnice e. kr. poštne hranilnice. Amerikancem priporočamo, da rabijo Money Order, kateri je na ameriškikh poštah vsakemu na razpolago. Rojaki, ki hočejo naročnino plačati s "čekom" kake banke naj blagovolijo čeke s potrebnim pojasnilom poslati na Rev. A. J. Blaznik, Haverstaw, N. Y., kateri bo potem potrebno ukrenil.

Vsekako pa priporočamo Amerikancem, naj se naročniki v vsaki naselbini združijo ter pošljejo naročnino pod enim naslovom. Tako se upravništvu delo zelo olajša. Kdor rabi Money Order, naj ga naslovi: Rev. J. M. Trnuk, Beljak - Villach, Austria.

Naročnikom v stari domovini, kateri bi hoteli plačevati vsak zvezek posebej, priložimo priložnice vsakemu zvezku. Kdor je pa naročil prvi zvezek, mora zvedeti tudi vse sledeče. To velja tudi za rojake v Ameriki, ako bi ne hoteli plačati vseh treh dolarjev naenkrat.

Mesečno eno krono, oziroma 30 centov, bodo zamogli tudi manj premožni rojaki. V tej Ameriki se mora pa pri mesečnem plačevanju združiti več rojakov ene naselbine, ker pride drugače poštna predraga.

V Beljaku, mes. gradnja 1911. Juri Trnuk.

Ti zvezki se bodo dobavali po 30 centov tudi pri Clevelandski Ameriki 6149 St. Clair Ave. Cleveland, O.

V Meksiki vro.

Nezadovoljni prebivalci v Meksiki se upirajo v vseh državah. Amerika je pripravljena.

NEMCI IN ANGLEŽI.

Washington, 12. febr. Položaj v Meksiki je postal tako slab, da je vlada Zedinjenih držav sklenila poslati še večje število vojaštva na meksikansko mejo. Zadnja poročila pravijo, da so nemiri nastali po vseh državah republike, ker je že ljudstvo nezadovoljno s sedajno vlado predsednika Madera. Prav ob meji Zedinjenih držav se ljudstvo upira, napada javna poslopja, zaigra hiše in ropa po ulicah. Ameriški konzul iz Santa Rosalia poroča, da je 1600 ustašev napadlo to mesto, kateremu grozi s požigom. Amerika je pripravljena, da udari čez mejo, če bo ljudstvo napadlo ameriške državljane ali poškodovalo njih lastnino.

Posebna brzjavke iz Meksiko City, ki je glavno mesto Meksike, sporoča, da se vlada boji, da pade tudi to mesto ustašev v roke. Kar je najbolj čudno, se uporniki ne družijo skupaj, pač pa se vsak na svojo pest v svojem mestu in okraju bojujejo. Vojno tajništvo Zjed. držav je skoro prepričano, da je vojska neizogibna ter bodejo ameriški vojniki morali na vsak način čez mejo.

Iz Washingtona se poroča, da sta baje Nemčija in Anglija zahtevala od ameriške vlade, da mora narediti mir v Meksiki. Angleži in nemški državljani, ki prebivajo v Meksiki silno trpe radi upora. Ker pa Monroe doktrina pravi, da se nobena tuja oblast ne sme vmešati v ameriške zadeve, Anglija in Nemčija ne morete poslati svojega vojaštva v Meksiko v pomoč državljanom. Podeli Ameriki morajo skrbeti za red Zedinjene države. Če bode Anglija in Nemčija krepko stopili naši vladi na prste, tedaj se zna zgoditi, da bode naše vojaštvo vendar odkorakalo nad Meksikance.

Iz Ely, Minn.

18. februarja se vrši v cerkveni dvorani zabavna veselica v korist cerkve. Na veselici se bo zrehalo za pet lepih dobitkov, medtemi slika general vikarja Jos. F. Buha. Cerkevni zbor pod vodstvom g. Ivana Boljka bo zapel več narodnih pesnij; zbrano občinstvo bo pozdravil g. G. L. Brožič, potem pa govori g. Boljka. Predstavljala se bode tudi dva kupleta "Trije beraški godci" in "Zober France". Ker že dolgo ni bilo slične zabave, se pričakuje velike udeležbe. Vstopnina samo deset centov. O izidu poročam ob priliki. Rodoljubni pozdrav J. J. Peshell.

vini, kateri bi hoteli plačevati vsak zvezek posebej, priložimo priložnice vsakemu zvezku. Kdor je pa naročil prvi zvezek, mora zvedeti tudi vse sledeče. To velja tudi za rojake v Ameriki, ako bi ne hoteli plačati vseh treh dolarjev naenkrat.

Mesečno eno krono, oziroma 30 centov, bodo zamogli tudi manj premožni rojaki. V tej Ameriki se mora pa pri mesečnem plačevanju združiti več rojakov ene naselbine, ker pride drugače poštna predraga.

V Beljaku, mes. gradnja 1911. Juri Trnuk.

Ti zvezki se bodo dobavali po 30 centov tudi pri Clevelandski Ameriki 6149 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Delavska kri, zima in lakota.

Letošnja zima je pokazala ljudem zobe in grize človeštvo, da ne pomnijo take zime najstarejši naseljniki različnih mest. Imamo dovolj snega in leda, da se lahko kosamo s prebivalci severnega pola.

Zima, posebno taka zima, kakor jo imamo letos, pa ima vedno svoje zveste spremljevalce, lakoto in pomanjkanje. To dobro ve tudi naš narod, katerega veliko dela na prostem; ker radi silnega mraza ni mogoče prestatati zunaj, ponavadi taki ljudje delo zgube; če pa dela ni, tudi denarja ni; kdor pa dela, dela v tem času s krvavimi rokami in žulji. Pa tudi oni, ki delajo po tovarnah, hudo čutijo posledice zime, ker je treba več toplote, več gorke obleke, več zdrave hrane, več stroškov, tako da se srednje vrste družina komaj preživi, če hoče plačevati stroške. Zato pa ni čuda, se vedno bolj pogosto čujejo prošnje in kliči za pomoč in obrambo. Treba je nastopiti človeški dobroteljski z vsjo silo, da vsaj za prvo pomoč zadosti najpotrebnejšim.

Toda oni, ki bi morali pomagati, oni, ki bi lahko pomagali, ne čujejo nikdar takega kliča. Sami so siti in imajo vsega dovolj ter nikakor ne morejo verovati, da more biti kdo na svetu sploh lačen ali mrzel. Kadar delavec zahteva ali pa milo prosa za povišanje plače, tedaj mu odgovarjajo s tem, da povečajo cene za življenje, kadar reče zahteva prenočišča, tedaj ga kompanije podijo iz svojih barak, kadar pa prosa pomoči proti nasilju kapitalistov, tedaj pa pošljejo nad delavca vojaško silo, da ga hranijo s črnim smodnikom in svinčeniimi kroglicami.

Pa ni samo v enem mestu tako, ni samo sedaj, pač pa je ista stvar po stotinah mestih, isti položaj že obstoji leta in leta. Toda berite, kako sodijo v Chicagu mesarske trustijane, pogledajte kaj se godi s štrajkarji, vprašajte po čem je danes strovo maslo in druga hrana, pa nam bodete pritrdili, da je vse to žalostna resnica.

Pa da, štrajkarje se strelja in zapira, ker rušijo mir in red, maslo postaja dražje, ker krave ne dajo mleka, meso je drago, ker ni dovolj paše za živino — dočim nam je vsem predobro znano, da oni, ki imajo vsjo to stvar v rokah, le komaj čakajo, da se jim ponudi ugodna prilika, da cene podražijo, da se steka čim večji dobiček v njih žepu, da sirote lahko bolj pritiskajo in pustijo gladovati.

In oblasti? Nabirajo podatke, postavljajo komisije, kako bi se ta ali ona stvar dala rešiti, obetajo pravico, grozijo s kaznimi in drugimi takimi stvarmi — svet se pa suče od danes do jutri, venomer naprej, in vsi vemo, da se nikomur ne bo ničesar zgodilo, da nikomur niti las ne bo padel z glave radi zločinov, ki jih počenjajo.

In da, nekaj delajo vlade, da, celo vlada Združenih držav po svojem predsedniku W. Taftu se je zgenila in začela pobirati milodare — pravijo, da morajo zbrati en milijon dolarjev za lačne — Kitajce. Če to ni zasramovanje in krutosrčnost prizadana naroda, tedaj ne vemo, kaj je sploh na svetu zasmeh in kruto srce! Čast človekoljubju in veljkodušnem srcu, ki pozna siromaka tudi v daljni deželi, toda dokler imamo mi tukaj v naši sredini, sredi nas tisoče in tisoče izstradanih ljudi, golih in napol mrtvih, ki se klajajo kot sence ter iščejo drobtinice, in mi gremo ter pasemo druge tuje nam, dočim domače pustimo lakote umirati, tedaj je nabiranje darov za tuje vnebovpijoč greh. In tedaj tudi usmiljenje in radodarnost in človekoljubje pač pa sebičnost, ali pa želi kdo imeti poseben dobiček od takega dela.

Naša vlada trdi, da mora ohraniti prijateljsko zvezo s Kitajci. Te prijateljske ali boljše trgovske zveze pa obstoje najbolj v interesih, ki jih imajo razni Morgani, Rockefellerji, McCormiki in drugi na Kitaj-

skem. Ti ljudje dobijo potem dovoljenje, da preskrbujejo Kitajce s petrolejem, s hrano, z obleko in drugimi potrebami. Tako se ameriški dolar, ki je bil darovan za kitajske siromake zopet zgubi nazaj v ameriški žep, toda ne v žep naroda, pač pa v žep ljudskih izkoriščevalcev.

Komur je res človekoljubje na srečo, naj pokaže najprvo doma, da je dobrega srca, potem se pa naj ogleduje po svetu, kje bo še pomagal, ker sicer vse skupaj ni drugega nego slepilo onih, ki največ lakote pretrpijo in ki so pomoči najbolj potrebni.

Kazen.

Gustav Grom.

Spominjam se. Mračiti se je začelo, ko se je vlačila naša družba v niesto; vriskaje smo prišli na trg. Po trgu pa je peljal stražnik pomešan med gručo ljudi nekoga razgrajaja.

Čuj — kaj je to? Pritajeno vzdihvanje. Glasneje in glasneje je prihajalo ter tolklo na uho, groza me je pretresla čutil sem mrzel pot, ki me je obilil po životu, razločneje se je razlegalo, — Pepe mrtev, Jezus, Marija — Pepe, Pepe.

Teško sopč je prihajal mož sključen, razoglov, dolg, suh. Vzdignil je roke ter jih vil v obupu, vodene, motne oči, so krožile kot bi nekaj iskale; in kakor v snu sem slišal:

"Jezus — Marija, Pepe..." "Oče, kaj pa je?" "Pepe je mrtev. Jezus, — Jezus, Marija."

Hitel je dalje, kolena so se mu šibila. "Kaj je? — Kdo je mrtev?" sem vprašal.

"Pepe, brat Tončkov, umorili so ga..." V tistem trenutku se je razlegel čuden krik, na cesti se je prikazala ženska, vsa blatna, prašna zasopla. Njen obraz je bil blede, zelo upal, z razmršeniimi lasmi, oči so gledale nemirno, kakor bodeče v vročici.

"Usmilite se, ljudje krščanski, moj Pepe je mrtev, umorili ubili so mi ga."

Pala je na kolena, vzdignila sklenjene soko. "Mama, ni treba jokati mama, mama," objel jo je drugi sin, ki ji je priteknel nasproti.

"Moj Pepe je mrtev, vzeli so mi ga, ubili so mi ga!" Pred kapelico konec vrta je stala gruča ljudi, med njimi je bila na tleh pogrnjena plahta in na plahti je ležal človek, blede, iz blelih mrtvih ustnice so se svetili zobje. Krvave roke je držal stisnjene v pest.

Molče so ljudje zrl na mrtveca, tesno jim je bilo pri srcu, kot bi videli mrtvega brata. "Mrtev je, ni mu pomoči," jih je vzdramil glas poleg njih. Ozrli so se in videli so mlado dekle, ki je držala svetilko in svetila.

"Kako pa je bilo?" je prišlo iz več ustnic vprašanje. "Cel popoldan je bil v trtnici in v cepil trte. Ko je prišel proti večeru domov se je spomnil, da ima nove čevlje, ki jih še ni plačal. Sel je k mlastemu čevljarju, ki ni daleč od tu ter je plačal, in ga povabil k nam na vino. Prišla sta s čevljarjem ter mirno pila. Nadenkrat se spomni, da je čas oditi domov. Vstane, plača in gre, za njim stopi tudi čevljar. Čez nekoliko časa pa prileti nazaj ter zavpije." Zastala ji je sapa, oko si ji je zarosilo. Prileti v sobo, odpre vrata ter zavpije: Zabodel me je! in zopet odide a na tem prostoru je onemogel in umrl. — Le pogledajte, kako je vse krvavo."

Posvetila je, kri je stala v luhah, stopnice pa so bile s krvjo, polite ter poznale so se stopinje, koder je stopal. "In kdo ga je? — Ali čevljar?" je nekdo vprašal.

"Ne, dva fanta iz bližnje vasi, ki sta tudi tu pila." "Toda zakaj so ga?" "Ne vem."

"Ali je bila vzrok kakšno dejelo?" "Ali je bila vzrok kakšno dejelo?"

Povesila je oči, ter zarudela do ušes. Takoj jih je obšla slutnja, mogoče je ona kriva, molčali so, a ona je odšla.

V tem sta prišla orožnika molče sta zrla nekaj časa na mlčiča.

"Kako pa je bilo?" sta se obrnila in vprašala.

"Ne vem, sem ravno sedaj prišel," se je glasil odgovor.

Vzdignili so ga in ponesli na dom. Po poti se jim je približala mati, ter se hotela vreči na mrtvega sina, a vendar so jo prestregli in zadržali. Pala je na zemljo, pretresljivo je kričala ter si pulila lase.

Vstopili so v sobo, sprejel jih krik in jok. Na postelji je ležala mlada deklica, brat je vstopil, vrgel se je čez sestro, ter sta milo jokala.

Vstopil je oče z objokanima očmi, kot blazen je hodil sem in tja ter nekaj iskal. Glej sedaj se je zagledal v mrtveca vzdihvaje ga je opazoval, stopil je bližje, vrgel se čez njega.

"Pepe, Jezus, Pepe, Pepe," ter milo jokal.

Po polju sta hitela dva fanta molče, le srce jim je bilo močno.

"Vrgel bom nož proč." "Zakaj?"

"Krvav je," stresel se je, dvignil je roko a že ga je zgrabil tovariš.

"Ne meči ga tukaj!" "Zakaj ne?"

"Naj ga najdejo. Kaj misliš, da se ne bo zvedelo?"

"Naj zvedo, da smo ga umorila, a to le ne bodo veden, da sva noga ukradla."

"Imaš prav, vrgel ga bom drugje."

Molče sta hitela dalje, že je kazala pšenica, roka se je dvignila, zablskalo se je, zasumelo je po pšenico in zopet je spet vse utihnilo, le udarci nog so se slišali.

"Postojta, mestu se bližava, ne smeva teči, ker bi bilo sumljivo."

Ustavila sta se ter korakoma šla dalje.

Tu je gostilna. Vstavila sta se ter poslušala pri oknu. "Pojdiva na pol litra!"

"Poč! tjvoja mati je notri, a jaz grem iskat svojo."

Odšel je v svojo rojstno hišo, omahovaje nekako neodločno, mehanično je premikal noge, a po licu so se mu udrlje solze.

"Kaj jočem? — Zakaj jočem?" Nehote je postal in se bridko zjokal.

Obrisal se je solze ter vstopil v sobo. "Dobro večer, mati."

Glas se je odbil od sten, slišal se je votel odmev. Čudno mu je bilo, nekoliko časa je pričakoval odgovora. A nikdo se ni oglasil. Prižgal je luč, v tem je pa zasumelo, vrata so se tiho odprla in mati je vstopila.

"Mati, ali ste doma?" se je obrnil.

"Pojdite z menoj v gostilno, imam vam nekaj povedati."

"In zaradi tega moram iti v gostilno? — Saj lahko tu počem."

"Mati, ne morem, to — se mora zgoditi v gostilni."

"No pa grem!" Odšla je, upihnil je luč, ozrl se po sobi, ter tiho odšel za materjo proti gostilni, nešteto krat se je ozrl nazaj na rojstno hišo, brisal si solze.

Vstopila sta v gostilni v kotu zraven kmečke ženske je sedel mlad fant, oprt s komolcem je zamišljeno zrl v tla. Ko so se odprla vrata, se je zganil, prizdignil je obraz in videl se je prestrašen njegov pogled.

"Kod sta tako dolgo hodila?" "Opravke sva imela, in nisva mogla tako hitro priti — z menoj..." Prestrašil se je sam svojega glasu, plaho se je ozrl na okolu.

"Kaj ti pa je?" "Nič, nič, vesel sem, vesel, mati." Prizdignil je glavo, solze so se mu bliščale in drle po licu.

"Kaj ti je? — Povej!" "Mati, jaz nisem kriv..."

"Kaj — česa ti nisi kriv — česa?" "Mati, saj vam bom povedal."

Molče so se vzdignili gostje

ter se ozirali proti nesrečnemu in zmajevali z glavo.

"Mati, jaz nisem kriv, jaz nisem umoril!" "Jezus, — Marija!"

Strasen glas je pretresel gostilniško sobo, toda on ga ni več slišal, kakor v snu se je dvignil ter zbežal.

Ze je dospel tako daleč, da so se komaj še razločile hiše domače vasi; tedaj se je ozrl, potok solz je drl po njegovem licu in milo je ječal.

"Zbogom, domača vas, zbogom rojstna moja hiša. Nikdar, nikdar več te ne bom videl!"

Stekel je, sam ni vedel kam, kar so ga nesle noge, vzdramila ga je šele težka roka, ki ga prejela za ramo.

"Stoj! — V imenu postave..." "Kaj hočete? — Saj nisem kriv — jaz ga nisem... On, on ga je."

"Bomo videli." "Ali je mrtev? — Ne, ne, jaz ga nisem."

"Mrtev — A ta mje tudi drugi. — Tudi tega bo treba prijeti."

Počasi je prihajal, zatopljen ni videl, kaj se godi pred njim, da bi bežal. — Ze je skoraj trčil, vzdramil se je, hotel je bežati, toda prepozno. Težka roka mu je slonela na rami.

"Tudi ti si bil zraven, tudi ti si kriv. — V imenu postave pojdeš z menoj."

"Ne, ne, jaz nisem kriv — on ga je — on."

"Ha, ho, ha, saj sta oba tu!" "Saj ga nisva umorila, saj je še živ. — Lazete..."

"Molčita — naprejš!" Grozen je bil glas ki jima je vrel; mehanično sta ubogala in molče šla z glavo, globoko povešano na prsi, v roke pravici.

Vrata so se zaprla za njima, temno nemo zidovje jih je obdalo, predramila sta se, toda prepozno — prepozno je bilo za beg.

Čez tri dni, ko je solnce stalo visoko na nebu ter razpoščljalo svoje žarke, je stala pred hišo na vasi krsta, okolu so stali ljudje v gruči, vsi mrki, tihi.

Molče so naložili pogrebni breme na rame ter nesli k zadnjemu počitku.

Dospeli so na pokopališče, tiho se je opravila molitev v kapelici, po molitvi so krsto zanesli k jami. Ovili so vrvi okolu rakve, ter spustili v jamo.

V tistem trenutku se je razlegal po pokopališču čuden krik, ženska, ki je stopala tik za ravijo, črno oblečena, je zdrla na kolena.

"Moj Pepe! — Moj Pepe! Vrnite mi ga, nazaj ga dajte!"

Tiho so pa stopali pogrebci drug za drugim k jami, vsak je zgrabil po pest prsti in vrgel na rakev zadnjikrat, zadnji spomin. In bilo jih je veliko. Prihajali in odhajali so molče, le oči so se jim rosile.

Takrat pa, ko so doneli zvonovi, ko so se pele žalostinke mlčiču, je v ječi tiho sedel: mučilo ga je, groza ga je obšla, ko je slišal zvonove, ki so spremili k večnemu počitku njega, ki ga je on umoril.

Bridko se je začel jokati. "Kaj sem storil?" Dolgo je sedel nepremično, ni se dotaknil jedil, ki mu jih je kaznjencev v spremstvu paznika prinesel. Vstal je, začel je hoditi semintja.

Skočil je k oknu, zagrabil za veržico, naredil zanjko in si jo položil okolu vrata.

Solnce se je skrilo za oblaki, kot da ne bi hotelo gledati dela morilčevega.

Ko je paznik s kaznjencem prišel po posodo, je odskočil. Na tleh pri oknu nasproti vrat je klečal morilec, okolu vrata, ki je bil dolg, iztegnjen, pa je imel veržico, oči so bile na pol odprte, izbočene, mrtve ustnice nabrekle, na rokah pa se je poznala strašna, nečloveška smrt.

Mrtev je klečal ter mogoče še v poslednji uri prosil za oipuščenje.

Zagreblji so ga. Ni mu donel glas zvana, ni ga spremil k zadnjemu počitku, ni so mu zapeli žalostinke, pokopali so ga v kot med koprive in osat brez

duhovnika in obredov. Ni se slišalo, pritajenega ihtenja. Mirno so stali pogrebeli okolu ter se tiho pogovarjali.

"Boljše kazni ni zaslužil. — Sam sebi je bil pravičen sodnik."

TU JE VZROK.

Zakaj smo mi vedno zaposljeni? Pošteno delo in cene so povzročile, da so bili naši prostori vedno napolnjeni tekom leta. Vaši prijatelji so bili pri nas. Vprašajte jih. Začnite novo leto pravilno. Pridite, da zastoj preiščemo vaše zobe, predno greste kam druga. Mi delamo, kjer drugi ne morejo. Mi imamo radi težavne slučaje. Mi vam damo zobe, ki so tako naravni kakor vaši lastni. Zenska postrežba. Govorimo slovensko, hrvatsko, poljsko, češko in nemško. Odprto od 8. do 8. V nedeljo zaprto.

RED CROSS, zobozdravnik.

6426 St. Clair ave. vogal Addison Rd., I. nadstropje.

Avstro - Amerikanska ČRTA.

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Regularna vožnja med New-Yorkom, Trstom in Reko.

Brazi poštni in novi parobrodi na dva vikajca:

Cesar Fran Joisip I. odpelje prvič iz New Yorka 20. aprila '12.

Vsi parniki imajo brezlični brzojav, električno razsvetljavo in so moderno urejeni. — Hrana je domača. — Mornarji in zdravniki govorijo slovensko in hrvaško.

Za nadaljne informacije, cene in vozne listke obrnite se na naše zastopnike ali pa na:

PHILPS BROS. & Co.

One' Agt's, 2 Washington St., New-York.

Evropski način zdravljenja boleznii.

Zdravljenje kroničnih boleznij, krvi, strupa, revmatizma, živčnih boleznij, nezmožnosti za spanje, zaprtje, oslabelega človeškega telesa, nosnega katarja, katarja v grlu, zdravljenje v grlu, zdravljenje pljuč, želodca in drugih boleznij, se vrši v našem uradu s pomočjo karlovških električnih kopelji, elektro-magneta, z vdihavanjem ozona, vibriranjem, X žarki in z vsemi drugimi metodami, ki se rabijo v slavnem karlovškem zavodu, kakor tudi v kopališčih v Emsu, Nauheimu in Francovih kopelji, kakor je priporočal profesor Ritter von Bauer v Monakovem in profesor L. Thomas, Hofrath v Trebningu. Vse to zdravljenje dobite pri

Dr. L. E. SIEGELSTEIN

308 Permanent Bldg., 746 Euclid ave.

Uradne ure: od 9. jutraj do 4. popoldne, ob nedeljah od 10 do 12.

POZOR ROJAKI!

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti prave in najbolje sredstvo za rast las, proti izgubljanju las in za odstranitev luskin na glavi, t. j. Alpen tiktura in pomada, od kateri romično močkim in senčkim srastelo lasi laje; ravno tako močkonu srastelo lasi brki in brada. Revmatismus in rokah in nogah se popolnoma odstrani, ravno tako kurja ošena, ošabina, bradavice in potne noge se odpravijo hitro odstraal. Vprašajte pri

J. WAHČIČ, 109a E. 64th St. Cleveland, Ohio.

NAROČUJTE "AMERIKO."

Angloščina brez učitelja! Po navodilu slovensko-angliške slovnice, učitelja in angliške slov. slovarja. Knjiga trdo v platnu vezana stane \$1. — in jo je dobiti pri V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y. Največja zaloga slovenskih knjig. Pišite po cenik.

Slovenske trgovine.

Si deče trgovine priporočamo rojakom:

- SALOONI:**
 - FRANK JENSKOVIC, 5393 St. Clair ave.
 - JOS KOZELV, 4734 Hamilton ave.
 - MIKE SETNIKAR, 6131 St. Clair ave.
 - JOHN KROMAR, 998 E. 63rd St.
 - LOV. PETKOVSEK, 965 Addison Rd.
 - ANTON ZAHRAJSEK, 991 E. 64th St.
 - FRANK STERNISHA, 6400 St. Clair ave.
 - KALAN & KOGOJ, 5006 St. Clair ave.
 - JOHN BLATNIK, 6304 St. Clair ave.
 - JOHN ZALAR, 6120 St. Clair ave.
 - FRANCES LAUSCHE, 6121 St. Clair ave.
 - JOS GRILC, 1029 E. 61st St.
 - JOE NOSSE, 1226 E. 55th St.
 - JAKOB LAUSHE, 6101 St. Clair ave.
 - ANTON KUHELJ, 3822 St. Clair ave.
 - AUGUST BUDAN, 1423 E. 39th St.
 - FRANK JURCA, 1287 E. 55th St.
 - SLOVENSKA GOSTILNA, 3855 St. Clair ave.
 - JOHN GRDINA, 6025 St. Clair, ave.
 - JOS. ZALOKAR, 599 Addison Rd. N. E.
 - JOSIP BIZJAK, 6026 St. Clair ave.
 - MATH HRASTAR, 5920 St. Clair ave.
 - JOHN MAJZELJ, 6128 Glas ave.
 - ANTON NOVAK, 1056 E. 61st St.
 - ANTON BRODNIK, 6514 Juniata ave.
 - JOHN ZUPANC, 1021 E. 62. St.
 - FILIP EPICH, 5301 St. Clair ave.
 - JOHN CIMPERMAN, 1259 Marquette St.
 - FRANK PUCELJ, 3209 S. Clair ave.
 - J. JERMAN, 3840 St. Clair ave.
 - FR. KMET, 3922 St. Clair ave.
 - J. KRALL, 961 Addison Road.
 - JOHN KRAŠEVEC, 1009 E. 62. St.
 - A. POLONICH, 8100 Union ave.
 - BRIVNICE:**
 - FRANK SKERJANEC, 6124 St. Clair ave.
 - A. BENSNA, 3338 St. Clair ave.
 - MESNICE:**
 - OGRINC & ANZLOVAR, 6124 Glass ave.
 - FRANK VESEL, 4034 St. Clair ave.
 - MESNICA IN GROCERIJA:**
 - JOS FURLAN, 1604 E. 81 St.
 - CEVLJARSKE PRODAJALNE:**
 - FRANK SUHADOLNIK, 6107 St. Clair ave.
 - FRANK BUTALA, 6220, St. Clair ave.
 - KROJACI:**
 - JOSIP GORNIK, 6113 St. Clair ave.
 - JOHN GORNIK, 6105 St. Clair ave.
 - ANDREJ JARC, 6110 St. Clair ave.
 - BELAJ & MOČNIK, 6205 St. Clair ave.
 - BANČNI ZAVODI:**
 - FRANK SAKSER Co., podružnica, A. Bobek poslovd, 6104 St. Clair ave.
 - TOBAK IGRAČE in CANDY STATIONERY:**
 - GEO. BOŠTJAN, 6010 St. Clair ave.
 - M. ERMAKORA, 6116 St. Clair ave.
 - ZELEZNINA — POHISTVO i. t. d.**
 - ANTON GRDINA, 6127 St. Clair ave.
 - JOSIP ŽELE, 6108 — 10 St. Clair ave.
 - TRGOVINE Z MODNIM BLAGOM:**
 - JERNEJ KNAUS, 6129 St. Clair ave.
 - ANTON LOGAR, 3837 St. Clair ave.
 - JOHN GRDINA, 6111 St. Clair, ave.
 - FRANK J. TURK, 1361 E. 55th St.
 - M. MAREŠIČ, 4322 St. Clair ave.
 - IZDELOVALNICA MEH. KIH PIJAC:**
 - JONH POTOKAR, 4126 St. Clair ave.
 - KONTRAKTORJI SATKOVIČ BRATA:**
 - 1129 NORWOD Rd.
 - LEKARNA:**
 - Slovenska lekarna, 6036 St. Clair ave.
 - Slovenska trgovina ženskih slavnikov in klobukov posebnost je oprava nevest:**
 - ROSI STANKO, 6303 St. Clair ave.
 - Trgovina z moško opravo in čevlji:**
 - FRANK KENIK, 6301 St. Clair ave.
 - URAR IN ZLATAR:**
 - ANTON SAMSON, 6209 St. Clair ave.
 - FRANK ČERNE, 6120 St. Clair ave.
 - Department store:**
 - ANTON KAUSEK, 6202—6204 St. Clair ave.
- To so sami slovenski trgovci, katere slovenskemu občinstvu v naši naselbini priporočamo. Pa tudi rojaki po drugih naselbinah se lahko poslužujejo teh naslovov, in kadar rabijo, naj pišejo na enega teh trgovcev ki jim bo drage volje postregel. Upamo, da se njih zgani še več, ki do sedaj še niso oglašeni. Natančnejša pojasnila dobite v uradništvu 6119 St. Clair ave.

Puebla - zaklad Inkov!

Historično politični roman.

pisal Sir John Retcliffe;

za Clev. Ameriko priredil L. J. P.

"Gotovo, krasna gospa. Tu kaj so papirji. Jaz spolnujem svojo obljubo, ko polagam to zapečateno kuvertu v vaše roke, in prosim, da vašega gospoda soproga spomnite na dejstvo, da v bodočnosti nisva več sovražnika."

"Gotovo; upam, da vas prav kmalu vidim v svojih salonih. Ta papir naj izročim v zameno. Kdaj se vrnete iz svojega izleta, gospod grof?"

"Od tam?" In grof pokaze z roko preko mogočnega morja.

"No, kakor so mi povedali, pridemo v New York v kakih dvanajstih dneh, in politični bojni v Franciji bodo potem kmalu končani. Toda", in grof postane resen, "jaz odpuštam svoje prostovoljno, in če se kdaj sploh vrnem na Francosko, ne bom potreboval dovoljenja kaknega Bonaparte. Toda kje je vaše spremstvo?"

"Sama sem, in kakor ste videli, se prav nič ne bojim. Tudi nečem, da me predalec spremljate, ker bi me sicer kdo spoznal. Zdravstvijte, gospod grof, in dajte nam kaj o svojih dogodkih poročati. Poznam vas in vem, da brez zanimivih dogodkov ne morete živeti."

Zvonec je pravkar drugič zavrnil; to je bilo znamenje, da morajo vsi zapustiti ladijo, ki niso namenjeni na pot. Grof vidi, kako gospa na vogalu še enkrat postoji, mu pomiga z robcem, potem pa stopi v kočijo. Težak vzdih se privije iz grofovih prsi, ker zdelo se mu je, da se z mlado gospo poslavlja vse življenje polno zabave ter naslade, kot jo mora le Pariz svojim prebivalcem nuditi.

Ko se grof oddalji od stopnic, koraka proti glavnemu krovu, kjer dobi svojega Bonifacija, ki s pomočjo nekega ladijskega uslužbenca pripravljajo grofovo prtljago. Grofa je posebno zanimala čista in lepa obleka ladijskega pomočnika, dasi njegov obraz ni mogel videti. Ko pa zopet spregovori nekoliko besed z Bonifacijem, se zopet poda proti svojemu prejšnjemu mestu. Prezri je celo, kako ga je zašel hudobni pogled nekega potnika tretjega razreda. Ta potnik je grofa že ves čas, odkar je bil na ladiji opazoval.

Grof zopet stoji na galeriji, da si natočen ogleda lepi prizor, ko ladija odrine na široko morje. Treščje zavrnil zvonec, v trdnjavi zagrmijo top in na visokem jarbolniku se prikaz ameriška zvezdnata zastava.

Kapitan daje zadnja povelja; vrvi, ki so ladijo držale, se od strani in z močnimi sunki začnejo stroji delovati. Ladija se prične sukati in kmalu je na prosti vodi.

Tisočkratni klic zadoni: "Z Bogom! Na svidenje! Dobro pot! Živijo Francoska!" Tisoč robov maha v pozdrav potnikom, toliko časa, dokler slednji še lahko vidijo svoje prijatelje ob obrežju. Potem pa kmalu zgine ladija za rtom havrske luke.

Na gorenjem prostoru krova pa je še dolgo stal posamezen mož, ki je gledal na zginjajoče mesto; viharne misli mu rojijo po glavi, ko se spomni, kaj je pustil v svoji domovini, in kako hudi boji ga čakajo v novem svetu.

"Zdravstvuj, Francija! Živi, moja domovina. Z Bogom, z Bogom!"

Lahek in miloben glas ponovi njegove zadnje besede. Mehka roka prime grofovo in grof se začuden ozre.

"Poleg njega stoji mladi in lepi ladijski uslužbenec, katerega je že prej opazil, in ki se

sedaj jokaje stisne k njemu. Mornarska kapa mu je padla na tla, in na glavi uslužbenca se prikažejo dolgi, kostanjevi lasje, in proseče ter moleče oči se obrnejo proti grofu.

"Suzana! Za božjo voljo! Kaj pa ti delaš tukaj?"

"Tebe spremljam, Ajme, tvojo usodo bom delila, naj bo sreča ali smrt," reče mlada žena. Zapustila sem otroka in domovino ter vse, kar mi je tam ljubilo, samo da tebi sledim. Moje srce mi je povedalo, da si se motil, da se podajaš nasproti velikim nevarnostim. Torej daj se omečiti in poslušaj moje prošnje in solze katerim se tudi Bonifacij ni mogel ustavljati. Daj da grem s teboj, kakor tvoja služabnica, kakor tvoja sužnja, če hočeš, da hodejo moja prsa med teboj in nevarnostjo, ki ti bo pretihla. Ne sumi me od sebe, ker bi s tem pregnal dobrega angelja od svoje strani."

Ves čas ga je držala tesno oklenjena, in dolgo časa ji zre v oči, ne vedoč, kaj bi naredil, ker je bil ganjen od tolike ljubezni.

Konečno pa zmagajo v njem mehkejši čuti, rahlo se odvije njenemu objemu, in ko pokliče k sebi Bonifacija, poda obema roko.

"Naj bo," reče, "zgodil se naj, kakor hočeta. Zvestoba in ljubezen naj me spremljata, in če bom kdaj pozabil na tebe, naj mi postane ljubezen moje pogubljenje. Bodita dobrodošla. Roko v roko z vami, in opirajoč se na tvojo zvestobo Bonifacij, in na tvojo ljubezen Suzana, se ne bojim ničesar, pa naj prinese prihodnost kar hoče. Dosegel bom svoj cilj!"

Grof dvigne svoj pogled, in kakor bi ga picila nevidna strupena kača, se strese po celem životu. Njegov pogled se je srečal z onim, ki ga je že ves čas opazoval. Neki mož je stal ob meji srednjega krova, ki deli prostor za potnike tretjega razreda in prvega. Svoj maščevan pogled obrača proti grofu. Grof je bil prepričan, da je to Amerikanec, ki je pripeljal ubogega gambusina v Pariz. Tu sta bila združena na eni in isti ladiji. Kdo bo v prihodnosti zmagal, kdo se bo radoval?

Za potniki zgine obrežje.

V San Francisco.

Grof, ki se je podal decembra meseca v Havre, je dospel aprila meseca v San Francisco, kjer je takoj ustanovil družbo, kateri je dal ime: Ekspedicija v Sonoro za skrivni zaklad Inkov ob reki Gila.

Družbi je dal tako ime, ker se je kmalu prepričal, da ne bi mogel dobiti dovolj ljudi, ki bi šli v divjino za neznanim zakladom. Treba je torej že nekaj obljubiti. Razširil je torej govoricu o bajnem zakladu indijanskih cesarjev ali Inkov, o katerih je bilo sploh znano, da so pred svojim begom pred Evropejci skrili zaklade v vrednoti več tisoč milijonov dolarjev. Zajedno je dal grof razširiti govoricu, da je sam poskušal že večkrat odkriti zaklade, toda radi pomanjkanja moštva in radi velikih nevarnosti ni mogel ničesar opraviti. Treba je torej pridobiti več ljudi, ki bi se skupno podali proti skrivnemu zakladu.

V istem času je tudi mesto San Francisco popolnoma pogorelo, kar je bilo grofu ljubilo. To je pripravilo obilo novih delavcev v mesto, izmed katerih je lahko zbiral sposobne moške za ekspedicijo. Poleg tega je moral vseeno ostati v mestu vsaj do avgusta meseca, ker tedaj prideta tja tudi Železna roka in glavni indijanec Vonodonga. Močni Jagancu Onadva nista samo vedela o skrivnosti zlate doline,

pač pa sta bila objednem tudi lastnika. Sicer je grof tudi sprevlel, da meksikanska vlada ne bo rada videla, če udere močna oborožena moč v nje no deželo. Treba se je bilo torej z meksikansko vlado vnaprej kaj sporazumeti.

Toda z vlado se je bilo teško sporazumeti. Država California namreč obstoji iz dveh delov: Nova California je združena s severo-ameriškim kontinentom, in doljna California, kjer so leta 1842 odkrili zlato, kar je imelo za posledico, da so ljudje kar drli v to državo. Nova California, ki se je po revoluciji leta 1848 odcepila od republike Meksike in se pridružila Zedinjenim državam, je imela za glavno mesto San Francisco. Tukaj so se zbirali vsi zlatoiskalci. Doljna California je pa še vedno ostala lastnina meksikanske republike. Doljna California je pravzaprav polotok. Temu polotoku nasproti ob obrežju pa je država Sonora, z glavnim mestom Hermosillo in z luko Guajamas. Sonora je največja država republike Meksiko. Na severni strani te države se še danes razprostirajo velike prerije in divjine, kjer gospodarijo Komanči in Apači. Spomlad ljeta 1852 so slednji indijanski rodovi strahovito razsajali po Sonori. Da celo oba sicer sovražna indijska rodova sta se zvezala skupaj, da bi skupno pustošila po meksikanski zemlji.

Zastoj so bogati hacienderi in posestniki zahtevali od centralne vlade da jih varuje pred indijanskimi napadi. Ne prestane domače revolucije, upor posameznih veljakov proti osrednji vladi, vse to je povzročilo, da vlada nikakor ni mogla napredovati, ker je bila v neprestanih zadregah. Vsaka država je bila sama na sebe navezana in mislila na svojo lastno pomoč. In v takih okoliščinah je poslal grof Bulbon svojega zaupnika Bonifacija v Meksiko, da govori zanj pri vladi, kateri naj tudi ponudi grofovo pomoč. Toda kakor je bil Bonifacij grofu udan in mu je zvesto služil, je grof dobro vedel, da Bonifacij ni zmožen za diplomatska opravila; poslal je torej z njim svojo Suzano, ki je dobila od grofa posebno naročilo.

Suzana je hodila še vedno oblečena v moško obleko, še od tedaj ko je prišla na Francoskem na ladijo. Takrat na ladiji so se zmenili, da bo igrala Suzana moško ulogo grofovega sorodnika, ker pri tem nihče ne bi mogel ničesar sumiti. Samo pod tem pogojem jo je grof pridržal pri sebi, ker sicer bi jo že iz New Yorka poslal nazaj na Francosko.

Skrivnost zlate jame pa niti Suzani ni bila znana. Vedela je samo, da grof stremi za skrivnimi načrti, ki mu bodo prinesli velikanski dobiček. Obravnave z meksikansko vlado so bile tako važne, da so se morale vršiti jako skrivno in previdno. Grof je moral uporabiti svojo moč in ljubezen, da je Suzano prisilil, da se je za kratek čas ločila od njega. Tako se je zgodilo, da Suzana in zvesti služabnik Bonifacij ob času grozovnega požara v San Francisco nista bila navzoča. Odsotna sta bila že tri mesece, in grof je z nepotrpežljivostjo pričakoval njih povrnitev.

Kakor hitro je mesto pogorelo, tako hitro se je začelo tudi dvigati iz podrtin. V nekaj dneh so že stale skupaj zbite barake, kjer so si ljudje poiskali razna stanovanja. Mesto San Francisco je bilo tedaj še prav majhno mesto.

Nad glavnim vhomom sotoča, kjer je grof zbiral ljudi za svojo ekspedicijo, je stal sledeči napis:

Glavni stan, grofa Ruset Bulbon, glavnega poveljnika ekspedicije v Sonoro za skrivni zaklad Inkov
Cena akcij 286

Tako visoko so že prišle grofove akcije. Pomen in veljavo je dajal grofu tudi prvi bankir v San Francisco, ki je sam poizkušal zanj varščino, vredno sto tisoč dolarjev. Vsak vlak in vsaka ladija je prinašala nove ljudi v mesto, ki so

se oglaševali pri grofu, da jih najame za svojo ekspedicijo. Grof je pa skrbno izbiral svoje ljudi. Toda kljub temu zbiranju je mogel dobiti le malo zanesljivih ljudi. Razven Antona Pereza, katerega je imenoval svojim poročnikom, se ni mogel na nikogar drugega zahestiti, dasi je štela njegova ekspedicija že nad 150 ljudi. Te mboj težavno je torej pričakoval svojih zvestih ljudi, Bonifacija in Suzane.

Bilo je na večer 3. septembra, prvega dneva, ko je nastopila polna luna v tem mestu, okoli 8. ure. Prostor, kjer je bil postavljen grofov šotor, je bil ob tem času jako obljubljen. Ljudje so se hiteli hladiti ob morskob obrežje, ali so pa napolnjevali pivnice in igralnice. Pred vhomom grofovega šotora se je zbrala večja množica, ki je občudovala dva topova, katera je grof dobil pravkar iz New Orleansa, da polotoku občinstvu, da bo njegovo ekspedicijo tudi artilerija spremljevala.

Obadva topa, ki sta metala štiri funte teške kroglice, sta naredila velik upljev na Amerikance in na ljudi, ki so se zbirali okoli šotora. Nihče več ni dvomil, da se bo ekspedicija rečno skončala. Delnice podjetja so poskočile za pet točk, in oni dan, pri katerem smo začeli nadaljevati našo povest, se je oglašilo štirinajst ljudi, da spremljajo grofa.

Slednji pa je bil ves dan silno nemiren in nraztresen. Več kot stokrat je pogledal na uro, kakor bi hotel s tem pospešiti čas, nervozno koraka po veliki sobi ter vedno pričakuje gleda na vrata.

Zunaj pa je vshajajoča luna metala svoje srebrne žarke na mesto, ki so se mešali s svetlobo raznih lučij v pivnicah in igralnicah. Ko grof tako nepotrpežljivo koraka gori in dolji, sedi pri mizi ob steni njevega poročnika Antonio Pereza ter gleda na listino, kamor je zapisal imena onih štirinajst mož, ki so se med dnevom oglašili za vsprejem. Počasi bere grofu posamezna imena:

"Diego Munjoz, ekselencia. Svoje danj je bil težak v Guajmas, toda moral je bežati, ker je v naglici nekemu očetu in dvema sinovoma potisnil nož v vratove. Stvar je vzbudila za nimanje, ker so imeli tudi nekaj denarja. Po uboju je zginita tudi Juanita, hči, oztroma sestra zaklanin. Najbrž jo je Munjoz zapeljal. Toda prepričan sem, da se možu dela krivica, ker je poštnjak, in lo-povski alkalde se je le radi tega jezil nanj, ker je Munjoz njegovemu sinu nekoč zbil tri zobe. Raditega je moral iz Guajmasa."

"Mož je vendar pravi morilec in tat. Trem možem se vendar teško prereže vrat, kvečjem ponoci."

"Oprostite, ekselencia, zgodilo se je pri belem dnevu, ko so ljudje opoldne počivali. Je pač bila nesreča, ker je moral priti takrat mimo senor Munjoz, ki je bil v istem trenutku slabe volje. Ali ga hočem zapisati med naše ljudi?"

"Prav gotovo ne. Saj imamo dovolj drugih lumpov."

"Prosil bi vašo ekselencia, da bi Munjoza vseeno vzeli s seboj, ker če pridemo v Guajmas, ima on tam veliko prijateljev in nam bi lahko precej pomagal."

"Radi mene pa ga zapišite. En lump maaj ali več, je vseeno. Ali imate še kaj take sodrge?"

"Dva mornarja sta pobjemila iz angleškega parnika "Jane" ter se hočeta pridružiti ekspediciji."

"Toda njih kapitan jih bo zahteval nazaj."

"V prosti deželi smo, senor general, kjer ne morete nikogar prisiliti, da bi kaj naredil proti svoji volji."

"Torej ju vzemite; sicer sta pa najbrž kvartopirca in pijanca; v gotovih slučajih se pa lahko na nje zanesemo. Samo Amerikanci niso dosti vredni."

"Pri tej opombi vaše ekselence, mi je prišlo v glavo, da je adut, ki je prišel iz New Orleansa in katerega ste že trikrat odpodili, danes prišel četrtrič sem in prosil, da se sme udeležiti ekspedicije. On trdi,

da ste dolžni ga sprejeti, ker se nahaja v veliki siromašini."

"John Brown?"

"Mislim, da se tako imenuje."

"Dajte lopovu deset dolarjev in pošljite ga k zdolju, ker jaz nečem o njem ničesar slišati."

Poročnik prečta Brownovo ime.

"Ali imate še kaj ljudij?"

"John Meredith, ekselencia, on se je tudi odločil, da pristopi."

"Kaj? Bankir, posestnik velike igralnice?"

"Zadnje čase je imel velike zgube, in govori, se, da je vsa njegova lastnina v rokah njegovih upnikov. Danes je zadnji večer v igralnici."

"Torej ga moramo obiskati. Njemu se imamo zahvaliti, ker nam je poslal veliko ljudi. Ali ste končali?"

"Dve osebi še."

"Povejte mi hitro njih imena, ker se mi mudi v igralnico, da se razvedim za nekaj ur."

"Eden," reče poročnik, "m je izročil to karto, drugi je pa traper in se imenuje Krizonosec."

"Krizonosec je čudno ime; zakaj se pa mož tako imenuje?"

"Francoski Kanadec je, in je pri srebrnem križu, katerega vedno nosi pri sebi, prisegel, da vsak teden ustrelje enega Apača. Sicer ne vem, zakaj je storil tako prisego, toda Indijanci so mu morali mnogo hudega povzročiti. Samo to vem, da se ga Apači bojijo kot živega hudca."

"Dobro, naj ostane pri nas."

Po teh besedah pa grof pogleda karto, katero mu je prej izročil poročnik.

"Baron Arnold Kleist," reče, "poročnik brez službe. Torej Nemeec. Ali so vse omenjene osebe tukaj?"

"Vse, razven Kentučana. Povabil sem jih sem, da jih predstavim vaši ekselenci."

Poročnik odide in kmalu potem odpre vrata. Oddelek trinajstih mož stoji v sobi in se po kratkem pozdravu predstavi grofu. Seveda ni nikomur nit v glavo padlo, da bi se odkril. Dva izmed navzočih sta imela seveda tako slabo pokrivalo, da je grozilo vsak čas razpasti na kose. Ljudje so bili najbolj različni, kar jih morete skupaj zbrati. Različna domovina, obrabna barva, obleka, poklic. Razven obeh angleških mornarjev, ki sta bila zelo pijana, toda se iz navade še precej počivata, druga dva sta bila v družbi dva zgrbljena Evropejca, neki Šved velikanske postave, Kitajc z dolgo kito in zavitimimi očmi, ki je pri ekspediciji hotel trgovati; neki Španec modre krvi, kakor je trdil in v raztrgani obleki, kakor je kazala njegova zunanost; neki starejši mož herkulične postave in brutalnega obraza, kateremu se takoj lahko na obrazu brali, da je morsk razbojnik, in ki je nosil za svojim pasom cel arzenal revolverjev in nožev, potem pa neki človek smešne postave. Nosil je klobuk, katerega kraji so skoraj zakrivali njegov obraz popolnoma.

Z ostrim pogledom premotri grof vse navzoče. Nekoliko vstran od glavnice skupine ljudi pa stoji dve postavi, ki ste se od drugih močno razločevale. Eden je bil mlad mož visoke postave in vojaškega zadržanja. Rokavice na rokah so kazale, da se mož suče v boljši družbi, mala noga je pa pričala o aristokratskem rojstvu. Na obrazu mu leži izraz žalosti in pobitosti. Grofu se takoj prikupiti ta mož, ker je slutil, da bo imel v njem zvestega in zanesljivega spremljevalca, ki mu bo več vreden kot ducat predznih in surovih Amerikancev.

Vse drugačne zunanosti pa je bil mož, ki je stal poleg prej opisanega. Naslonjen je bil na cev svoje močne puške in mirno čakal kaj pride. Moral je biti star kakih 60 let. Gosta bela brada mu je obdajala cel obraz, ki je bil zagoren in žilast od večnega življenja na prostem. Ponosen, orlovski nos, mu je dajal nekaj spoštljiv izraz. Na glavi je imel robato kapo iz kože, usnjeno srajko kakor Indijanci. Preko ramen mu visi lovska torba, in

za pasom nekaj kos lesa ter nož. Na prsih pa ima obešen srebrn križ. To je bil Krizonos, o katerem smo že slišali.

Grof pozdravi vse dolece prijazno, toda dostojno in stopi bližje k njim.

"Vi hočete torej," reče, "kakor mi je moj tajnik povedal, stopiti v službo pri sonorski ekspediciji. Ali so vam znani pogoji, pod katerimi vas sprejemem?"

Mnogoglasni "da" v raznih jezikih je bil odgovor. Le mladi Nemeec nemo prikima in stari traper nekaj zamrmra.

"Vi se obvezete," nadaljuje grof, "da mi sledite eno leto za vsaki mpojetjem, kamor vas peljem, ali kar vam naročim. Vsak izmed vas dobi petdeset dolarjev na roke in redno plačo 40 dolarjev na mesec. Prvi pogoj, ki ga stavim je popolna pokorščina napram vsem mojim poveljem."

"Stirideset dolarjev, Jack," reče eden izmed mornarjev, "God-darned, to je že precej denarja za žganje."

"Poleg tega se pa jaz obvezem, da se razdeli peti del vsega zlata, ki ga najdemo med moštvo."

"Karajo, to je malo," reče adut, ki je bil kot morsk ropar. "In kdo nam je porok, da nazadnje za svojo pravico ne bomo ogoljufani?"

"Jaz, grof Bulbon."

"No, to je res lepo, toda malo vredno. Najboljši porok bo po naših mislih močna pest, in nikomur ne bi svetovalo, da bi mi kratil moje pravice. Mislim, da je najboljšje, če se to kar naravnost pove."

Grof stopi korak bližje. "Kako se imenujete vi?"

Adut ga predrzno in zaničljivo pogleda. "Ha, jaz mislim, da pri takem podjetju, kot je naše, se ne mnogo gledalo na imena. Ker pa že silite v mene radi imena, vam hočem istega povedati. "Rudeči morsk volk" mi pravijo, in moje ime je poznano po celem Pacifiku do Kitajskega."

"Vi ste torej znani morsk ropar?"

"Morski ropar tja, morsk ropar sem, vsak se reči, kako se more, grofiček moj. Če ne bi prekleti Angleži me zadnje čase tako preganjali po vodal in mi nazadnje celo ladijo zažgali, tedaj bi pri vseh nevihtah, katere goni hudci po morju, ne bil sedaj tukaj. Torej hočem za nekaj časa na suhem poskusiti srečo. Toda zapomnite si: jaz nisem navajen sprejemati povelja od kaknega grofičaka kakor ste vi; šel bom svojo pot."

Grof je čutil, kak upljev se predrzne besede roparja nare dila na druge ljudi. Vsak tere nutek obotavljanja ga lahko spravi ob veljavo.

"Dobro, mojster morsk volk kakor se imenujete," reče mrlzo, "moja dolžnost bo, da si preskrbim potrebno pokorščino, katero ste mi dolžni, če vam sploh dovolim z nami potovati. Za sedaj moram pa samo eno stvar pripomniti."

"In kaj bi bilo to?"

"To je, da vam dam dober svet, da nikdar ne dvomite nad mojo besedo —"

Korzar predrzno pogleda grofa, položi roko na ročaj dolgega turškega noža in se zaničljivo smeje.

"Sicer," nadaljuje grof, "se vam bo vedno tako zgodilo, kakor sedaj!" In stisnjena desnica grofa zadene čelo korzarja tako močno, da se njegova teška postava vrzne na tla.

Pri padcu korzar strašno zatuli, dočim se njegovi tovariši prestrašeni umaknejo nazaj. Toda korzar se kmalu pobere in z bodalom napade grofa. Krik strahu se razlega po sobi; vsakdo je bil prepričan, da je grof zgrbljen; morsk ropar je bil na tako strašnem glasu, da so se ga vsi v San Francisco bali. Le mladi Nemeec se je skušal vreči med grofa in roparja, da bi obranil smrtni zamrlhaj. Pri tem pa je bil sam lahko ranjen na levi roki. V istem trenutku pa čuti, da ga nekga roka sicer mirno, toda z velikansko močjo odrine na stran. Grof je stal morlicu sam nasproti, in njegova desna roka oklepa ramo roparja kakor železna past. Brez šuma in ne da bi kaj premaknil stiska grof

roparjevo roko, da se je slednji zviljal kakor kača na vročem železu. Temni obraz korzarja postane modro-rudeč, njegove oči se izbulijo, bel pot mu stopi na čelo in pene mu prihajajo iz ust, konečno pa zatuli kot ranjen vol.

Pest, se odpre in turško bodalo pade na tla. Rjovenje korzarja se spremeni v milo ječanje, in konečno zakliče ropar: "Milost!"

Ropar, kateri je slišal isti klic tisočkrat od svojih zrtev na morju, ne da bi se zmenil zanj, je sedaj sam ležal na kolennih proseč milosti pred možem, katerega je še nekaj trenutkov zasramoval, in katerega je hotel s smrtjo kaznovati.

Grof spusti roparja in ga su-ne vstran.

"Vstanite!" reče mirno, "daj se zdravit na moje stroške, in kadar boš zdrav, tedaj se oglašite pri mojem poročniku. Podelim ti dovoljenje, da se pridružiš naši družbi."

Skrivnosten mir je vladal ves čas v sobi; navzoče osebe so se med seboj plašno pogledovale; nihče si ni upal ziniti besedice. Grof je videl, da je dosegl svoj namen: pred ljudmi si je pridobil spoštovanje in strah.

Sedaj pa stopi grof k Nemeecu in mu podeli roko.

"Vi ste bili edini," reče, ki je imel pogum, da mi je pomagal v nevarnosti. Iz tega sem sprevlel, da ste rojen vojak. Če hočete prevzeti službo, vas v tem trenutku imenujem pobočnikom naše ekspedicije."

"Toda saj me še ne poznate, grof. Pustite me v začetku kot vsakega drugega pri družbi."

"Mislim," odvrne grof, "da poznam ljudi precej in se nisem zmotil v svoji izbi. Sicer pa bodite brez skrbi, midva ne bodeva samo vse križe in težave nosila kakor vsakdo drugi, pač pa še veliko več. Kakor vidim na vaši vizitki, ste bili častnik v nemški vojski? Saj vem, kaj vas je pripeljalo v Ameriko. Dolgovi in dolgovi. Pri nas to ne računa nič; treba je imeti srce na pravem mestu in poštenost vas bo pripeljala vsepovsod."

Nemeec pa odvrne: "B)дите brez skrbi, gospod grof, vašega zaupanja niste pokazali nepravemu človeku. Toda dovolite, da vam predstavim mojega tovariša in potnega spremljevalca po divjinah, moža, v katerem srcu prebiva levova moč in pasja ponižnost." Pri tem pokaze na starega traperja.

Krizonos pa je bil popolnoma osramočen radi hvale mladega moža. "Parbuli!" reče, "lodo se bo toliko vznemirjal radi tega. Vsak prijatelj rad zastavi življenje za prijatelja, in vi bi gotovo isto storili."

"Slišal sem, mojster Krizonos," reče grof, "da ste storili obljubo, vsak teden enega Apača ustreliti. Morate imeti pač gotov vzrok za take čine."

"Da, general, dovolj hudega so mi povzročili, ko so mi zažgali ženo in otroke. Raditega sem jim prisegel večno maščevanje. Toda Apači so mogočni in velik narod, in bitka z njimi pomeni boj na življenje in smrt. Le dva sta v puščavi, ki razven mene lahko pojdeva v boj proti njim. Če dobite ta dva moža na svojo stran, gospod, tedaj se lahko spoprimate s celim narodom Apačev."

"In kdo so ti možje, mojster Krizonos, katerim toliko poguma pripisujete?"

"Eden je Železna Roka in drugi je Vonodonga, ali Veliki Jaguar, glavar Komančev."

Grof obmolči pri teh imenih, ki ste bili tolike važnosti za njega, posebno na današnji dan. Potem pa hitro vpraša:

"Ali poznate osebe, katere ste imenovali, mojster Krizonos, in ali veste, kje bi jih dobil?"

Dalje prihodnjič.

— Kadar pošiljate denar po Ameriki društvom ali prijateljem, tedaj se obrnite na nas. V zvezi sro z American Express Co., in imamo isto tako dobre "money order" kakor na pošti. Pošta pristoja je

CLEVELANDSKA AMERIKA.

— Izhaja v torek in petek. —

Naročnina:
ZA AMERIKO: \$2.00
ZA EVROPO: \$3.00
Za Cleveland po pošti .. \$2.50
Posamezne številke po 3 centa.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošiljajo na:
"Clevelandska Amerika"
6119 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

"Clevelandska Amerika"
izhaja Tuesdays and Fridays
6119 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Read by 15,000 Slovenians (Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request.
Tel. Cuy. Princeton 189

"Entered as second-class postmaster January 5, 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of Mar. 3, 1879."

No. 13 Tue. Feb. 13'12 Vol. V.

Kako je v južni Ameriki?

Pred nekaj meseci smo brali v časopisih iz stare domovine, posebno hrvatskih, kako so pisali, da se je naš narod začel izseljevati v južno Ameriko, in vse je izgledalo, kakor bi ti časopisi iznašli novo zemljo, kjer bo dobil naš rojak svojo srečo, kjer se v kratkem času zasluži silno denarja, da se lahko vrne kmalu s tisočaki v staro domovino.

Vsa je pa izgledalo, kakor bi bilo maslo parobrodskih družb in izseljeniških agentov, ki so hotele delati dobiček drugje, ker ljudje se ne selijo več v tako velikem številu v Zjedružene države. Tu pričubujemo pismo Antona Belaniča, ki prebiva v Rosario Santa Fe v južni Ameriki. Iz tega se lahko razvidi, kakšne so delavske razmere. Piše tako:

"Na vprašanje, če je za naš narod koristno, da se seli v Argentinijo v južni Ameriki, se ne more odgovoriti niti z da, niti z ne. Za nekatero je Argentinija kakor vobče vsa Amerika, postala pravi blagor, za druge pa pravo pekel. Če se ozremo na čisto narodno stališče, je izseljevanje sploh veliko zlo za naš majhen narod, ki prebiva v tako divni zemlji, katero kupuje tujec. Pa zopet vidimo na drugem kraju, da je našim ljudem prikrajšan kruh v stari domovini, kar napoti ljudi, da se selijo, kar pomeni korist za izseljenca, poseben čez se vrnejo domov z denarjem, pa tudi ker so med tem časom dobili mnogo skudenj. Pisalo se je že mnogo za naš narod, naj nikar ne zapuščajo svoje domovine, toda naravnost vzroki so silnejši kot ljubezen za domovino. Izseljevanje ni narodno zlo, niti narodna dobrota pač pa moderno vprašanje, ki se mora danes rešiti v korist narodov.

V južni in severni Ameriki živi kakih 650.000 Slovencev in Hrvatov. Ta ogromna množica ljudi zasluži in potroši milijone na leto, pa tudi milijone pošilja v staro domovino. V hrvaškem kotoru karolinskem imajo hranilnice skoro šest milijonov kron samo takega denarja, ki je prišel od hrvaških delavcev iz Amerike. Koliko se je pa dolgovi plačalo, koliko se je novih hiš sezidalo, koliko se je sveta nakupilo, to znaša gotovo zopet šest milijonov kron. In kapital se ne prebota še povečuje. Rekli bi torej lahko, da se ta industrija splačuje.

Izseljevanje je veliko narodno vprašanje. To vprašanje je

danes tako važno, da je nudri- ljevano samo še po gospodar- skem vprašanju. Pa vendar na- ši uradniki, naše vlade, naši časopisi, inteligenca v stari do- movini pustijo to vprašanje po- polnoma na miru; doma imajo le neko družbo, ki pravi, da se bori proti izseljeništvu, to- da zraven pa prodaja parobrod- sne listke za Ameriko. Res le- pi svetniki. Starokranjski ča- sopsi in drugi poklicani orga- ni bi se morali bolj zanimati za Ameriko, ki je postala druga domovina eni desetini našega naroda.

Toda vrnimo se k stvari: Kakšna je torej južna ameriška republika Argentinija in kdo lahko tja gre? Kadar je čas žetve, gre človek lahko tja. De- la dovolj. Zetva v severnem de- lu republike se začne oktobra, včasih decembra, toda v juž- nem delu pa šele okoli božiča in traja do aprila. Kdor je mlad, zdrav in ima močne ko- sti, ta lahko pri dobri volji in pri treznem življenju lahko kak dolar zasluži in tudi prihrani, sicer pa je bolje, če ostane tam kjer je, ker se bo on čudil A- meriki, Amerika pa njemu.

Argentinija je poljedelski svet. Poljski pridelki in živo- norja so glavni vrelci dohod- kov tej republiki. Če pa izosta- ne ena letina, tedaj nastane občna kriza, ki podere ves go- spodarski položaj, in ravno ta- ko se je zgodilo lansko leto. Treba je dobro leto čakati pre- dno pride novo življenje. V okolici Rosaria, Buenos Ay- re, in Santa Fe se dobi mnogo Hrvatov in nekaj Slovencev, ki so prišli tja pred kakimi dvaj- setimi leti, ko je bila zemlja še praj poceni. Danes morate dvajsetkrat večjo svoto plačati za isto zemljo, katero je pa sploh teško dobiti, ker jo tudi v oddaljenih krajih neradi pro- dajo. Oni, ki so tukaj našli sre-čo, so prišli sem jako mladi, in sprva so opravljali najtežja in najslabša dela. Hranili so in delali s krvavimi žulji, dokler niso teliko prihranili, da so la- hko postali svoji gospodarji; medtem so se pa tudi spoznali z običaji republike ter se pri- učili domačemu jeziku. Za one siromake pa, ki morajo delati, da doma preživijo svoje, pa ni misliti, da bi kedaj postali sa- mostojni, ker nimajo nikdar tolike prihranjenega, da bi za- čeli na svojo roko. Kadar kaj zaslužijo, morajo poslati do- mov, in tako so lahko deset let pri enem delu, pa so tam, kjer so, bili.

Bolj bi bilo torej svetovati našim ljudem, če se že selijo, da potujejo v Severno Ameri- ko, kjer se lahko vedno prej- pride od dela kot tukaj. Pa tu- di iz narodnega stališča je bo- ljša Severna Amerika. Redko kdo ostane v Ameriki za vedno. Izmed sto oseb mogoče pet. Kdor pa pride v južno Ameri- ko, in če si je le mogel na- hraniti nekaj denarja, bo goto- vo tam ostal za vedno. Tak človek je zgubljen za domo- vino.

V Argentiniji je treba nekaj kapitala in špekulacije, pa se da pri zemljišču mnogo zaslu- žiti. Treba je seveda imeti pa- met na pravem koncu. Dobro je tudi, da je človek nekoliko vzgojen, zna dobro pisati in računati in pridenite še nekaj sreče, pa boste dobro izhaja- li. Kdor pa tega nima, bo sam sebi v nadlego, in konečno bo preklinjal sebe in Ameriko, me- sto da bi lepo doma ostal, kjer je bil. Zlat denar tudi brez truda ne leži na cesti za ni- kogar.

Kadar je v Argentiniji žetev, tedaj zaslužite lahko po štiri, pet, šest ali osem dolarjev na dan. Na mesec lahko računate 130 dolarjev. Na polju se pa ne pozna nobenega praznika, nobene nedelje. Dela se od ra- nega jutra do poznega večera. Delo preneha samo tedaj, ka- dar dež jako silno pada. Hra- no morate jesti, kakor vam jo položijo na mizo, pijača je pa vodena. Spi se, kjer je, najraje pod milim nebom. V petih me- secih bi človek po zgorejšem računu zaslužil 520 dolarjev. Če računamo, da je vožnja sta- la 125 dolarjev iz stare domo- vine in zopet nazaj 125 dolar- jev, velja torej skupna vožnja \$250. Prihranjenih je torej, če se ni nič zapravilo kakih tristo

dolarjev, ali kakih 650 kron. Toda zgorejši račun je jako optimističen, ker se mora ra- čunati še deževne dneve, čas potovanja in druge zapreke. Na drugi strani pa se mora človek dvakrat premisliti, pre- dno se odloči za tako delo, za take kraje in take stroške.

Toljš smo omenili, da bodejo naši ljudje vedeli razmere, pre- dno se napotijo v daljno deže- lo, kjer so vedno tuji med tuji- ci, izpostavljeni vsem nadle- gam in trpljenju. Sicer je pa vsak svoje sreče kovač.

Strelice.

Neki Pittsburčan je odkril, da se lahko iz petroleja dela iz- vrstna hrana. Ha, nič novega! John D. Rockefeller in njego- vi kompanjoni si delajo hrano iz petroleja že leta in leta.

Kdo ve, koliko bode mo pla- čevali za led v letošnjem pole- tju? Lansko leto so se izgo- varjali, da ni bila dovolj ostra zima, da bi se mnogo ledu spravilo v shrambe. Letos se bodejo pa izgovarjali, da je bi- lo preveč mrzav na prostem, da bi led spravljali. E, pour si move.

Župan v Salenu bo omožil neko deklico, ki je dobila prvo dario za lepoto. Ti ubogi mož ti!

Sedaj se je neki duhoven v New Yorku izjavil, da bo pro- dajal v posebni prodajalni po- polnoma sveža jajca po 30 cen- tov ducat. Prav radi vramemo; ker je ta prodajalna zelo blizu cerkve. Every little bit helps.

3000 dobredelnih zavodov imamo v Ameriki, kakor pravi zadnje poročilo. Drugo poročil- ni pa pravi, da imamo v Ameri- ki 200 različnih ver, pa ven- dar tako malo vere. In 3000 dobredelnih zavodov imamo, pa, ah...!

In glejte, v soboto so zopet enega našli na cesti, zmraznje- nega, lačnega na smrt. Prenesli so ga v najboljši dobredelni za- vod, v mrtvašnico.

Najprvo so govorili, da bo vlada zaprla 25 napadalecev z dinamitom. Pozneje jih je bilo 32, sedaj jih je že 48. Hum- hum! The more, the merrier!

Znamenje današnjega časa. V neko hišo v Bostonu so ta- tovti ulomili ter odnesli samo dva ducata jajec; vso zlatino, srebrnino in denar so pustili pri miru.

Če bo šlo tako naprej, tedaj bodejo boljše dame kmalu nosi- le jajčje lupine na prsih mesto diamantov in safirov.

Nekdo se je pustil razporo- čiti, ko je bil 48 let oženjen. Neki drugi pa ko je bil 4 ted- ne. It is never too late nor too soon, to mend. Nikdar ni prepozno, nikdar prehitro, da se poboljšate.

Ko so v zaporih Sin Singa v New Yorku peljali zločinca na električni stol, so mu drugi ujetniki, ki bi imeli biti drugi teden na smrt obsojeni, peli pobožne pesni. To se pravi, da umirajoči umirajočega poz- zdravljajo.

Vsakdo ni svoje sreče kovač, kdor kuje s kladivom. Pa tudi ne z bakljo.

Ženske hočejo čiste ceste, poroča neki newyorški časo- pis. Bodejo morale pač prijati metlo in jih pomesti.

Župan Shanks v Indianapolisu, Ind. ki je poceni prodajal krompir, hoče sedaj postati gu- vernor. Sedaj šele razumemo, zakaj je krompir poceni pro- dajal.

En milijon dolarjev je ukra- del neki mladi bančni usluž- benec neki banki v Philadel- phiji. Banka je sedaj javno raz- glasila, da ga ne bo pustila kaznovati, če papirje vrne. Morala? Če že kradeš, ukradi toliko, da se bo tebi splačalo, kdo ti pa kaj more.

Neki človek, ki je odšel od svoje matere kot berac, se je po dvajsetih letih povrnil k ma- teri kot milijonar, da ji preskr- bi ugodna stara leta. Ta človek je brezsrčen adut, ker v celih dvajsetih letih ni podpiral ma- tere niti z enim dolarjem.

Nekdo je pred tremi leti u- porabil pošto v zločinske na- mene. Sedaj so ga prijeli in bo obsojen. Mlini naše poštnje jus- tice meljejo počasi, toda več- krat prav gotovo.

Hudi časi.

Mira.

Tako mi je povedala Kova- čeva Urša, stara in izsušena ženica, vdova, že Bog zna, ko- liko let. A stari ljudje so mo- dri in izkušeni, gotovo torej, da je vse res.

Sedela je na vreči otrobov, ter pripovedovala. Poslušala sem napeto, ker človek naj ni- kdar ne zamudi prilike, kjer se more kaj naučiti. Kajti kratko je življenje in redki so viri mo- drosti. Ako te privede tvoja sreča do katerega, napij se jih, da bodeš rastel na letih in na modrosti pred Bogom in pred ljudmi.

In govorila je stara Kova- čica:

Zato sem došla zavoljo soli, da si je odnesem bar pol kile, ker brez soli ne moremo biti, makar smo revni. Če ničesara nimamo, vsaj krop si moramo soliti. Ali povem jim, zdaj so menda došli tisti časi, kakor so povedali že stari ljudi: da brat brata ne bo mogel videti; da bo črtel oče sina, sin očeta, ma- ti hčer a hči mater. Pa kaj ni, so res došli zdaj ti časi? Kaj ni prepir med ljudmi vse po- vsod? Kaj se ne tožarjajo in pravdajo pred gospodo, a en drugemu ničesara ne privoščijo? Vse zapravdajo in le gospo- di žepo polnijo. Rajši se sam nima, pa gospodi zaneso do za- dnjega krajarja, samo da so- sed ne bi imel. Kakor le ni Podjamski, kak sem jim že po- vedala, ki mu čejo pod siho vzeti lozo. Pa mu je le ni, Pe- terlin je mejaše prestavil pa dal vse še enkrat premeriti. In- ženirja si je podmitil, da je mejo zmeril, kot ni še nikdar meja bila. Zdad se pa štima, kaj dobra mita velja.

Vprašam jih, ali bo tak člo- vek kdaj videl Boga, ki tako krivično dela.

Pa te slanine pa nimajo — terem-te-te. Pa zavoljo nje sem še najbolj prišla. Da je samo vzela: Ali mi je zavoljo nje, ki z mastjo ne je, ker se je tam v Ljubljani pri gospodi navadla s slanino začimeno je- sti. Zdad so ji šli gospoda čez leto na morje. Ona je pa rajši domu prišla, kot bi šla z njimi na morje. Lani je šla z njimi, — je, pa se ji ni dopalo. Bo ona vruga gledala one pečine pa oni sviz. Pa je rajši domu došla; snočakaj mi je došla, sa- mo na brigo in na potrošek.

"Ona" je bila njena hči, ki služi v Ljubljani, že več let ter je došla zdaj domu, tako rekoč na dopust.

Poslušala sem pazno, ter pri- taknila le malokedaj kako pri- trjevalno besedo. Kajti zakaj bi izrabljali človek svoje moči, ko vidi, da drugi lahko sam obavi.

In nadaljevala je.

Ker zdaj so ljudje tak revni, da res več ničesara nimajo. Je že še denarja po nekod, ali pri nas ga je preklicano malč. To samo za sproti. Kar zaslu- ži, to tudi sproti zaje. Lahko zaje, ko je vse tako neizrečeno- ko drago.

Ali stari ljudje so imeli do- narja dosti. Tak da so ga vse po šuplem drevju skrivali in v zemljo zakopali.

Znam še, ko sem bila mala. Se sem na pašo hodila z deco. Pa smo znali deca tak v sta- rem kostanju zakuriti, da smo si krompir pekli ali kostanj. Pa je za vsako nekaj doli kapafo, nekaj svetlega. Kaj smo mi de- ca znali, aj to je. Ali to se zna, ker so se tisti penzi cvrli in topili, ki so bili notri sprav- ljeni. Pa to tak dolgo, tak dol- go, da se niso vsi tisti tolarji raztopili.

Pa to še prav dobro znam, če prav sem bila še mlada. Sre- di gmajne, ober našega se'ja je stal star kostanj. Pa kadar smo tam zakurili, se je poka- zal nad duplino plavi plamen- ček. To se zna, ki so cveli tisti penzi, ki so bili notri zakopani. Če je pa šel kedo kopat, da bi jih izkopal, pa so se le nižje dol podrli, da nikak ni bilo moči priti donjih. — So pa ranjki gospod, — ne ta, ki so zdaj umrli, ampak ondi so bili še oni, ki so pred tem zadnjim gospodom umrli, pa so rekli tako, da ko se bo pokazal pla- menček, naj hitro roženkranc notri vržejo. Onda se bo hudo- ba pobrala, ki na telh penzih sedi, a penzi se bodo vstavili; da ne bodo več dalj notri pre- šli v zemljo.

Pa kaj bo kedo! Še v cerkvi skoro nima nihče roženkranca pri sebi; pa ga bo tam imel pri delu, ko svet nič več ne da ne do Boga, ne do molitve. Pa ni bilo nikdar tega rožen- kranca pri rokah, kad so penzi cveli, tako da so se nazadnje do kraja pogrezni v zemljo, da ni zdaj več nikjer nič.

Pa veljdo eni da ni rudo na svetu! Kak ne bi bilo rudo! Jaz si sama mislim, da kak to še bo, ko nam ne bo letos nič zraslo. Tak lani je bilo slabo, letos pa spet. Lani nam je dež vzel, letos pa suša. Pa lani je bilo vsaj še po nekoliko, letos pa ne bo ničesara. Krompir je

toišken, ko orehski, a koruza je do polovice jalove. To res da strn je bila lepa. A kaj nam bo strn! Kaj bomo samo strneno jedi, ko koruze ne bo. A s čim bomo pa futrali svinje, brez zamere, ko tako rečem. Repo nam čedo požreti kar vso črvi, tam kjer je, kaj je. Krompirja nič, pese nič, korenja nič. To se zna, da mora onda draginja. No to če bo kje, kjer in toča pobila kaj te kapjice, da bo za sio za odžejati. Pa kedo bo pil če ni kaj v usta vreči.

Prav tako bo, kak je že bilo enkrat v starih časih, ko tudi eno za drugim ni bilo letiae, da je vsega zmanjkalo, pa so lju- dje grozno stradali. Kak pove- dajo, da so šli Hrvati iz hribov v mesto kupovat kruha. Pa so vzeli polno tolarjev s seboj. Tisto torbo, kak jo že Hrvatje nosijo. Pa so dobili za vse te tolarje komaj en hlebec kru-

OGENJ! Zavarujte se proti nezgodam! OGENJ!

Kje? Pr. slovenskem zavarovalnem agentu A. Haffner-ju

Zavarujem hiše, pohištvo, stebene šipe (plate glass) blago, skladišča (stock) vseh vrst, konje, vozove, ter sploh vse kar vam more kaj tuje zavarovati.

POSEBNOST! Kadar se selite, ne pozabite premeriti stanova in zavarovalni povelj, ker v slučaju ognja bi ne dobili odkodno, isto velja tudi kadar oddate posel komu drugemu. Da si prihranite po- ta in nepotrebnih sitnosti pridite k meni in jaz vam uređim vsa potrebna in zastoj. Vse informacije glede zavarovalne nastanej Oglasite se pri meni prej ko oddate zavarovalno kakemu tujcu. Se priporočam rojakom. — Na uradu Cleveland Trust Co. St. Clair in 40. ceste od 8. ure jutraj do 6. ure večer.

A. HAFFNER, 6102 St. Clair Ave. v I. nadstropju

MATIJA SKENDER

Slovenski in Hrvatski javni notar za Ameriko in stari kraj.

Sprejema tožbe — Zagovarja in tolmači na sodnih. — Zahteva in izrja odškodnine od kompanij; za ponerečene pri delu. — Dela o oblastih, kupoprodajne pogodbe, prošnje za oprostitev vojašine, dolžna pisma itd. Izirja dolgove tukaj in v starem kraju. — Izvršuje vsa v n. tarško stroko spadajoča dela. Cene vedno zmjerne. — Svoji k svojem!

5241 Butler St. Pittsburgh, Pa.
BELL PHONE 7-R FISH

Varate se, Ali imate kdaj

če zanemarjate svoj prehlad in če mi- slite, da se kašelj "sam prežene".

Uvažujte na svet.

Po prvem pojavu kakega obolenja vaših pljuč, grla ali sapnika začnite uživati Severov balzam za pljuča

Severa's Balsam for Lungs)

Imejte ga v hiši! Dajate ga vsem članom družine, odraslim in otrokom. Vsa- ka škatljica šteje! Cnea 25¢ in 50¢

obistno bol? jetno nepriliko? hól v hrbtu? glavobol? scalno nepriliko? hól v ledju?

Severovo zdravilo za obisti in jetra.

(Severa's Kidney and Liver Remedy) je priporočljivo za odpravo tacihi ne- rednosti. Izkazalo je svojo vrednost v tisočernih najmučnejših slučajih. Skatlja 50¢, velika škatlja \$1.00.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y. PODRUŽNICA: 6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Pošilja DENARJE V STARO DOMOVINO brzo in ceno. V Av- stro-Ogrski izplačuje denarne pošiljatve e. kr. poštna hranilnica na Dunaju.

Izdaja ČEKE ALI DENARNE NAKAZNICE za dobre, solidne banke; za Slovence na pr. na Kreditno banko v Ljubljani. MENJA DENARJE po dnev- nem kurzu.

PRODAJA PARO- BRODNE IN ŽELE- ZNIŠKE LISTKE za vsako prekomorsko družbo po izvirnih ce- nah.

Vsak potnik mora paziti, da pride na pravo številko: 82 Cortlandt St., New York.

FRANK SAKSER.

Ako želi kak rojak v Zjedinih državah ali v stari domovini kaj poizvedeti, naj se obrne name ter mu drage volje dam odgovor.

Feeling Tired Every Day?

Napredni infuzijski, ka- stija ali bolečin v kolenih, vsled velikoga dela izginejo, če bodeš imel vedno

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER

v svoji hiši in če ga bodeš rabili po predpisih, 25c. in 50c. stakli- nice v lekarnah. Čuvajte se ponaredb.

F. M. BENTON & CO., 215 Pearl St., New York, N. Y.
Dr. Richterjev Congo Filale odloži- telj, all 50c.

FRANC M. JAKŠIČ
Slovenski tolmač pri sodnih. 3922 St. Clair Ave.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Predsednik JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Ave.
Podpredsednik MARTIN COLARIC, 1156 E. 62nd St.
Tajnik FRANK MATJASIC, 1204 61st St.
Zapisnikar JOHN JALOVEC, 1284 E. 55th St.
Blagajnik MIHAEL JALOVEC, 6424 Spilker Ave.

Nadzorniki:

ANTON OSTIR, 6030 St. Clair Ave.; FRANK ZORIC, 1365 E. 55th St.; JOHN CUCNIK, 6204 St. Clair Ave.

Porotniki:

ANTON AHCIN, 6218 St. Clair Ave.; ANTON BENCIN, 4414 Hamilton Ave.; FRANK ZIBERT, 6124 Glass Ave.

Pooblaščenec ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Ave.

Vrhovni zdravnik J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika. — Vse denarne pošiljave in nakaznice naj se pošiljajo na glavnega blagajnika Zveze. — Zvezino glasilo "CLEV. AMERIKA".

ha, da so ga donesli domu: Nate zdaj deca, jejte!

Tak bo tudi se zdaj došlo, samo da ne bomo imeli torbe tolarjev, da bi si kupili hleb kruha.

Znada, onda pa je bila neka usmiljena ženska: od te stare Doljačke, če jo poznado, od teh Doljačev iz našega sela. Toraj od te stare Doljačke stara mati je bila onda, pa je posejala neko rž, pa je prirastla ena četrtinka rži. To je dala semleti, pa je s cele četrtinke kruh spekla. Ta kruh je potem tem gladnim ljudem delila: "Nate, jejte, odtuščajte se!"

Tak od onda je Bog dal spet rodovitna leta. Takoj prvo leto je zrastle strn brez slame. Kar od tal do vrha je bil sam klas. To je vse Bog dal, ker je bila ona ženska usmiljena. — Potem je počasi spet začela slama rasti, vsako leto več, a vsako leto so bili manjši klasi, dokler ni bila strn taka, kakor je zdaj. Pa bo došlo še takó, da bo sama slama zrastle, brez klasa. Tudi to bo se Bog dal, ker je svet zločest in pregrešen.

Tak te slanine pa nimado, ki sem za voljo nje še najbolj došla, ker mi z mastjo ne je. Kaj hočem pa zdaj, ker je ni? To bo takovo larmanje, da joj! In šla je ter me prepustila mojim dvomom in mislim. Jaz, če bi znala, da bo Bog dal v doglednem času zopet klasju rasti brez slame, bi si kupila za zlat denar falacek zemlje pa bi si nasejala same lepe, rumehne pšenice.

Pa če bi znala, da bodo še kedaj kje cveteli zakopani zakladi, bi vedno nosila za pasom rožni venec. Ja, če bi vse to znala! Konec.

Dež.

VASILIJ MIHAJLOVIC DOROSEVIC:

iz rusčine preložil Ivan Sajovic-Velesovski.

Nebeški sin — naj bo slavno njegovo ime na vekov veke — cesar Li-O-A je stal pri oknu svojega porcelanastega dvorca. Čeprav je bil še mlad, je bil dober in skrben vladar, zato tudi ni pozabil na vdove in sirote. Deževalo je kot bi lilo iz škafa. Nebo je plakalo in z njim vred so prelivalo solze drevesa in cvetlice in vzdihnil je:

"Reveži ti, ki nimajo niti klobuka, da bi se ob takem vremenu z njim pokrili." Takoj je dal poklicati svojega prvega komornika in mu deja:

"Hočem vedeti, koliko je takih nesrečnejev v mojem Pekingju."

"Svetlo solnce!" je odgovoril komornik Tzung-Hi-Tzang, ki je padel pred cesarjem na kolena in s čelom bil ob tla, "nič ni nemogoče, kar zapove naše prevzvišeno nbeško veličanstvo; še pred solničnim zahodom boš vedel, oko zarje, kar želiš."

Cesar se je nasmehnil in odzval Tzung-Hi-Tzanga, ki je bežal k prvemu ministru San-Ci-Sanu. Pritekel je k njemu, komaj saso lovčev in pozabil v naglici počastiti ga z vsemi

dolžnimi častmi in mu dejal:

"Veselite sveta! naš najmilostljivejši vladar je zelo nezadovoljen. Vznemirjajo ga ti, ki hodijo ob času dežja brez klobukov po ulicah Pekinga in zvedeti hoče še danes število teh nesrečnejev."

"Da, so taki lenuhi v našem Pekingju", mu je odvrnil San-Ci-San, "sicer pa..." in dal je poklicati mestnega načelnika.

"Slabe novice so prišle iz dvorca," je izpregovoril, ko je prišel Paj-Hi-Vo in se priklonil trikrat prav do tal. "Vladika našega življenja je zapazil nered v Pekingju."

"Kako to?" je prestrašen vpraševal načelnik Paj-Hi-Vo, "kaj ne deli prekrasen senčen vrt dvorca od mesta Pekinga?"

"Sam ne vem, kako se je moglo to zgoditi," mu je odvrnil San-Ci-San, "njegovo veličanstvo vznemirjajo potepuhi, ki hodijo ob dežju brez klobukov po ulicah Pekinga. Še danes hoče vedeti, koliko je teh nesrečnejev. Razumel?"

"Pokličite mi takoj tega starrega psa, Huar-Džunga, načelnika mestne straže!" je par minut pozneje kričal Paj-Hi-Vo nad svojimi podrejenimi uradniki.

In ko je prišel načelnik mestne straže, bled in tresoč se od strahu, je mestni načelnik odprl zatvornice psovk, ki so z vsó težo padale na glavo nesrečnega stražnega načelnika:

"Lenuh, nepridiprav, podla izdajca! ti nas hočeš vse s seboj vrag uničiti!"

"Prosim te, pojasni mi vzrok svoje jeze," je prosil stražni načelnik kleče pred mandarinom, "da se morem poboljšati, sicer se bojim, da ne bom razumel jezika tvoje modrosti."

"Stari pes, kako moreš načelovati policiji najlepšega in največjega mesta na svetu? Sa mgospodar vser Kitajcev je zapazil, da nimaš reda v mestu. Po ulicah Pekinga se sprehajajo v dežju ljudje, nepridipravi brez klobukov. Še danes pred solničnim zahodom hoče nebeški sin vedeti, koliko je takih ljudi v Pekingju. Zgini pes!"

"Vse točno izpolnim," je odgovoril stražni načelnik in se priklonil trikrat do tal. Trenutek pozneje je zvonil na "gonju" (zvonu) in s tem sklical k sebi stražnike celega Pekinga.

"Lenuhi, izmed katerih vas polovico poobesim in drugo polovico pomorim! Tako pazite na red v mestu. Pred vašimi očmi hodijo ljudje ob dežju brez klobukov po ulicah. Še danes hočem imeti vse te ljudi v mestni ječi, sicer gorje vam!"

Par minut pozneje so stražniki začeli izpolnjevati načelnikovo povelje, lovili so ljudi kot divjačina.

"Drži ga, vjemi ga, primi ga!" so kričali stražniki, loveči ljudi brez klobukov. Vlačili so jih izza vrat, iz hiš, izza plotov, lovili so jih kot kitajski mesar podgane, iz katerih hoče skuhati rižot. V pol ure so bili polovljeni vsi, ki niso imeli klobukov; postavili so jih na dvoirniške jetrnišnice, ker bi bila jetrnišnica sicer premajhna.

"Koliko jih je?" je vprašal Huar-Džung.

"20.871," je odgovoril stražnik.

"Rabelj!" je zaklical Huar-Džung.

Se pred solničnim zahodom je ležalo 20.871 Kitajcev obglavljenih na dvorišču jetrnišnic in 20.87 glav so nataknil na kole in jih razpostavili po mestu v svarilo prebivalstvu.

Huar-Džung je to sporočil Paj-Hi-Vo-u. Paj-Hi-Vo San-Ci-Sanu in ta je o tem obvestil Tzung-Hi-Tzanga.

Dan se je naklonil k večeru in bližal se je solnični zahod. Dež je ponehal in pihjal je prijeten zahodni veter in deževne kaplje so padale kot briljanti raz drevje na tla in cvetlice so se blesketale v žarkih zahajajočega solca. Cel cesarski vrt je bil sam briljant in sam vonj. Nebeški sin Ki-O-A je stal pri oknu svojega porcelanastega dvorca in se radoval nad prekrasno sliko. Mlad in dober tudi v tem trenutku ni pozabil revežev.

"Da ne pozabim," se je obrnil h komorniku Tzung-Hi-Tzangu, "ti mi hočeš sporočiti, koliko je takih revežev v Pekingju, ki nimajo niti klobuka, da bi se ob dežju z njim pokrili."

"Zelja vladarja sveta je izpolnjena po njegovih slugah," je klanjajoč se odgovoril Tzung-Hi-Tzang.

"Koliko jih je? Govori pa čisto resnico!"

"V celem Pekingju ni niti enega človeka, ki bi ne imel klobuka, s katerim bi se pokrili ob času dežja. Prisegam, da je čista resnica, kar govorim!" je odgovoril Tzung-Hi-Tzang in vzdignil pravo roko v znamenje prisega. Obraz mladega cesarja se je ob teh besedah razjasnil, znamenje, da je zadovoljen in srečen.

"Srečen narod! Blažena dežel!" je dejal, "in kako srečen sem jaz, da sem vladar takega naroda."

In ves cesarski dvor je bil srečen ob pogledu na zadovoljnost vladarja.

San-Ci-San, Paj-Hi-Vo in Huar-Džung so pa bili odlikovani z redom zlatega zmaja za "izvanredno očetovsko skrb" za kitajski narod.

Kadar ne morete sami napisati ali vam je predač do vaše obrnite se na našega zastopnika v vašem mestu, kam bode prijazno in dobrostregel.

Kadar pošiljate denar po Ameriki društvom ali prijateljem, tedaj se obrnite na nas. V zvezi smo z American Express Co. in imamo isto tako dobre "money order" kakor na pošti. Poštna pristojbina je zelo majhna.

Mali oglasi.

Dokaz (za Slovensko Angleška Slovnicca, Tolmač in Slovar odgovarjanja namenu je da se je 4000 rojakov naročilo na to knjigo, ker po njej se lahko vsaki priučiti toliko potrebne angleščine brez učitelja. Knjiga v platno vezana stane samo \$1. in je dobiti pri V. J. Kubelka, 538 W. 145. St. New York, N. Y.

Proda se ali zamenja grocerijski posel, vse ali polovico. Dobra prodajalna in prostor. Na St. Clair ave. Se proda poceni. Vprašajte na 3614 Payne ave. ali telefonirajte Central 7579L na 3602 E. 82. cesti. (15)

Pohištvo naprodaj radi odhoda v staro domovino. Poizve se

NAZNANILO.

Bratom Sokolom se naznanja, da se vdeležimo korporativno v društvenem kroju slavnostne veselice in razviti nove zastave društva "Primož Trubar" št. 126 S.N.P.J. v nedeljo, 18. februarja, v dvorani P. Kogoj, 6006 St. Clair ave. ob 2. uri popoldne. Zbirališče v Knausovi dvorani ob pol 2 pop. sl. č. Radi tega se vrši mesečna seja zjutraj ob 9. uri mesto popoldne. Nazdar!

F. Hudovernik.

Slovenska unijska pekarija.

Slovenskim družinam in društvom, ki prirejajo veselice, priporočem dober domač kruh in vsakovrstno pecivo. Priporočam se rojakom ob priliki svatb in krstov za fine torte in druge slašnice. Lahko spečem za veselice in slavnosti cele mlade pujske. Dobra in hitra postrežba. Podpirajte rojaka! Svoj k svojim! (18)

Martin Marinc,
5900 Frances ave. S. E.

ZDRAVILA.

Kadar kupujete zdravila, morate najprvo gledati na čistost Zdravila so čista ali nečista, zanesljiva ali ne, srednje potiti ni. Nikar ne riskirajte. Naša zdravila so najboljša, kar jih more denar in pamet producirati. Naše cene niso višje kot jih plačujete za slabša zdravila. Naša posebnost je izdelovanje zdravniških predpisov in samo najboljše zdravila prodajamo našim odjemalcem.

H. GUENTHER, lekarnar,
Addison Rd. in St. Clair.

NAZNANILO.

Naznanjam, da sem sedaj v svoji lastni hiši na 396 E. 160 St. otvoril saloon in pool room. Priporočam se najlepše vsem Hrvatom in Slovencem in jim obljubujem, da bodejo vedno postreženi z najboljšo pijačo. Objednem naznanjam, da bo slovesna otvoritev novih prostorov v soboto, 10. februarja. (13) Tom Stakich.

VINO!

Concord vino po 80¢ galona, zelo fino Niagara vino po \$1.20 galona na drobno. Vse moje vino je pristno, dobro in izdelano iz najboljšega grozdja.

JOS. KOZELY,

4734 Hamilton ave. (30)

NAZNANILO.

Naznanjam vsem rojakom, da sem pričela izdelovati najfinije smodke na svojo ime. Poprej sem bila uslužbena pri J. Breskvarju, sedaj pa imam lastno izdelovalnico avstrijskih smodk na 4602 St. Clair ave. Fact. No. 197. Smodke, ki jih izdelujem, se imenujejo "Lunder-Adamič". Slovenskim gostilničarjem se priporočam v obila naročila. (13)

Mrs. Fanny Trbežnik,

4602 St. Clair ave.

VABILO.

Vsi slovenski groceristi so vabljani na skupni sestanek 13. februarja 1912 v John Grdinovi dvorani ob 7. uri zvečer radi dogovora o ustanovitvi zveze za poboljšanje sedanje draginje in trgovskega stanu. Sklicatelj. (13)

NAZNANILO.

Naznanjam vsem rojakom Slovencem v Clevelandu, jaz, Franciška Pucel, da bi rada zvedela za istega človeka, ki ima toliko govoriti, da je moj mož zaprt radi ponarejanja denarja in prosim istega človeka, ki o tem kaj ve, da vse to dokaže, in če to naredi, mu dam \$50.00 nagrade. Isti človek, ki nima družega govoriti kot to, naj raje jeziki za zobmi drži, ker je skrajno grdo, da Slovenec svojega rojaka Slovenca obrekuje. Kdor če pa kaj več poizvedeti, pa naj pride k meni. Franciška Pucel, 4229 St. Clair ave. Cleveland, Ohio. (13)

Pomočnik zmožen v trgovini z mešanim blagom, dobi takoj službo. Moški ali ženska. Poizve se v našem uredništvu. (13)

NAZNANILO.

Vsi oni rojaki, ki bi radi začeli z učenjem angleščine v drugem tečaju, naznanjam, da se prično vpisovanja za poduk angleškega jezika v sredo, 14. februarja v John Grdinovi dvorani ob 8. zvečer. Ker je stvar za rojake jako važna, je želiti največje udeležbe. Vse podrobnosti se poizve pri vpisnici. Fr. Jakšič, vodja. (13)

Naznanilo in priporočilo.

Spodaj podpisani se priporočam vsem rojakom v Clevelandu, posebno pa v Newburg in okolici ter vsem rojakom po Zjedinenih državah v obilen nakup lepe zlatnine. Imam vsakovrstno urno kolesje, kakor je rojakom po volji, najboljšega izdelka. Imam na izbero lepe verižice, obeske, prstane, z enotnim znakom. Posebno se priporočam ženinom in nevestam v nakup poročnih prstanov, in pri meni bodeste bolj postreženi kot pri krivonosnih. Nadalje prevzamem vsakovrstna popravila, za kar jamčim. Dobijo se tudi grafofoni in slovenske plošče. Rojaki, ne pozabite gesla: Svoji k svojim! Podpirajte domače ljudi ne krivonosnih.

Jos. Marincič,
8101 Marble ave. S. E.
Cleveland, O.

The Dornback & Buckholz Co. PLUMBERJI

Napeljujejo cevi za vodo in kanale, krijejo strehe, polagajo cevi za gas in delajo kopališča. Se priporočajo rojakom.

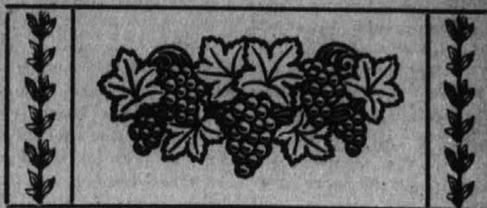
7109 St. Clair av.
Bell Phone East 3365

J. S. Jablonski,

SLOVENSKI FOTOGRAF.

6122 ST. CLAIR AVE. N. E.

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovjši modi in po nizkih cenah. Za \$3.00 vrednosti slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastonj. Vse delo je garantirano.

Kdor od rojakov

še ni pil naravnega domačega vina ali pristnega Krakarjevega brinjevca, tropinjevca ali drožnika, naj nikar ne pozabi vprašati nas, glede cen, predno se obrne kam drugam.

Mi jamčimo za vsako naročilo. Ako se vino na potu pokvari, nadomestimo ga z drugim.

Mi smo prepričani, da vsak novi naročnik, kateri enkrat od nas naroči, ostane vedno naš zvesti odjemalec zato, ker je vedno z pristnim domačim blagom postrežen. Prepričajte se sami.

PRVA SLOVENSKA DRUŽBA

The Ohio Brandy Distilling Company.

6102 St. Clair Ave Cleveland, O.

Ali pa pri sledečih tvrdkah kateri so edini glavni razprodajalci za Ameriko:
 Russ & Pr ndergast Bros. Co. Pueblo, Colo.
 The S. J. Venian Liquor Co. Joliet, Ill.
 Pra & Petkovšek, Waukegan, Ill.
 A. Justin, Rock Springs, Wyo.

Vedno zahtevanje.

Jako malo je na svetu zdravil, katere bi ljudje vedno zahtevali, v vsakem letnem času, po vseh deželah in med vsemi razredi ljudij. Najboljše znano tako zdravilo je

Trinerjevo Ameriško GRENKO VINO.

Vzrok tej neprestani zahtevi je, da je to zdravilo velike koristi v toliko različnih človeških boleznih. Ker je narejeno iz čistega rudečega vina in zdravilnih rož, je namenjeno za zdravilo in za ojačenje bolnih organov od slabe prebave. Ozdravi

bolečine v želodcu,
 slab počutek po jedi,
 izbruhe,
 vetrne kolike,
 neprebavnost,
 zaprtje,
 nervoznost,
 zgubo apetita,
 slabosti.

Urejuje sistem prebavljanja. Je velike vrednosti v vseh takih boleznih, kjer opazite neprestano slabost telesa in kadar je kri nečista. Rabi naj se pri vseh želodčnih boleznih, jetrnih in kadar kri ni v redu. Po lekarnah. Zavrnite poceni in brezkoristne ponaredke.

JOSIP TRINER, Importer in exporter.

1333-9 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Ustava Zjed. držav

Vse postavbe, da se povečajo davki ali dohodki Zjedinenih držav, morajo biti enake po vseh Zjedinenih državah. Kongres lahko sponodi denar na ime Zjedinenih držav. Kongres urejuje trgovino z drugimi deželami in med posameznimi državami, kakor tudi z indijanskimi rodovi. Pravico ima dati postavbe glede naturalizacije in glede bankrotstva. Delati denar, urejevati veljavo denarja ter urediti pravo mero in uteže. Lahko določi kazni za ponarejanje denarja. Skrbeti mora za pošto in poštne ceste. Podpirati mora napredek znanosti in koristne umetnosti.

Kongres dela sodnije, ki so podvržene najvišji sodnji. Določiti mora, v slučaju morskih roparjev, kakšna kazen se jim naloži, kakor tudi določa pregreške proti tujim narodom.

Kongres naznanja vojsko, in dela postavbe, ki se tikajo določil ujetja na suhem ali na mokrem. Skrbi in podpira vojsko, toda denar za vojsko se ne sme za dalj časa določiti kot za dve leti. Skrbeti in upravljati mora mornarico. Delati mora pravila in regulacijo armade na suhem in na mokrem. Poklicati mora pod orožje milicijo, da se izpolnjujejo postavbe Zjed. držav, potlačiti mora vstaje in pregnati sovražne napade.

Skrbeti mora, da se organizira, oboroži in disciplinira milicija. Ima izključno pravico za izdelavo postav v takem kraju, kjer postane sedež Zjed. držav, toda okrožje ne sme biti večje kot 10 štirijaskih milj. Delati ima pravico vse postavbe, ki so potrebne in primerne, da se spolnjujejo zgorejšna določila.

Vsaka država ima pravico pospeševati naseljevanje oseb na svoje ozemlje, in kongres ne sme narediti nobene postavbe pred letom 1808, ki bi prepovedovala tako naseljevanje, pač pa lahko naloži davke na vsako osebo, ki pa ne sme znašati več kot deset dolarjev na osebo.

Dovoljenje za tožbo habeas Corpus se ne sme preklicati, če

v slučaju upora ali sovražnega napada ne zahteva občna varnost, da se tako zgodi. Nalagati se ne sme direktnih in osebnih davkov, predno se ne zvrši ljudsko štetje. Noben davek se ne sme plačati za blago, ki se pošilja iz države v državo. Nikomur se ne sme dajati prednosti pri prevažanju blaga iz države v državo. In nobeni ladiji, ki gre od luke do luke, iz ene države v drugo, ni treba plačati davka.

Noben denar se ne sme izplačati iz blagajne Zjedinenih držav, če kongres ne naredi postavbe za to; redna poročila od vseh stroških in dohodkih javnega denarja se morajo dati v javnost od časa do časa.

Zjedinjene države ne smejo nikomur podeliti plemstva. Nobena oseba, ki je v službi Zjed. držav, ali pa vleče profit od listih, ne sme sprejeti nobenega darila, plačila, urada ali naslova nobene vrste, od kakega kralja, princa ali drugega potentata, razven če kongres v to privoli.

Nobena država ne sme z drugo delati posebnih zvez, zavez ali trusta, niti ne sme kovati lastnega denarja. Ne sme izdati računov na kredit, sploh ne sme narediti nobene postavbe, ki bi bila v nasprotju z ustavo Zjedinenih držav. Nobena država ne sme brez dovoljenja kongresa, naložiti kake naklade ali colnine na exporte ali importe, razven če je absolutno potrebno, da se spolnjujejo nadzorovalne postavbe. In čisti dobiček vseh davkov, ki jih nalagajo posamezne države se mora plačati v zakladnico Zjedinenih držav. In vse take postavbe so podvržene nadzorstvu kongresa. Nobena država ne sme brez dovoljenja kongresa, imeti svojo vojsko ali vojne ladje, če ni vojske, ne sme delati nobenih pogodb z drugo državo ali pa s tujimi državami.

Eksekutivno moč ima predsednik Zjedinenih držav. On upravlja svoj urad za dobo štiri let, in je zajedno s podpredsednikom izvoljen na sle-

deči način:

Vsaka država naj imenuje na način, kakor odredi postavodajca dotične države, gotovo število elektorjev, ki naj bo tako veliko kakor šteje ista država senatorjev in poslancev, ki so upravičeni državo zastopati v kongresu. Toda noben senator ali poslanec ali sploh oseba, ki ima profit od Zjedinenih držav, ne sme biti voljena za elektorja.

Elektorji se morajo zbrati v svojih posameznih državah in naj glasujejo z glasovnicami za dve osebi, od katerih ena pa ne sme biti prebivalec iste države. Spisati se morajo vse osebe, za katero se voli in koliko je vsaka glasov dobila; list morajo podpisati in spricati, nakar ga morajo zapečatenega poslati naravnost v glavno mesto vlade na predsednika senata. Predsednik senata mora v navzočnosti zbornice poslancev odpreti zapečaten list, nakar se glasovi štejejo. Oseba, ki ima največje število glasov, naj bo predsednik; če pa dva kandidata dobita enako število glasov, ali če imata dva večino nad drugimi glasovi, tedaj naj zbornica poslancev takoj izvoli enega izmed njiju za predsednika, in če nobena oseba nima večine, tedaj se izvoli enega izmed petih kandidatov, ki so dobili največje število glasov. In vsaka oseba, ki dobi za predsednikom največje število glasov, naj bo podpredsednik. Če pa dobita dva enako število glasov, ali če ni večine, tedaj naj senat glasuje po glasovnicah podpredsednika. Kongres naj odloči dan, kdaj se zbirajo elektorji in dan, kdaj naj odajo glasovnice; ta dan mora biti en isti po vseh Zjedinenih državah. Nobena oseba, ki ni po rojstvu državljan Zjedinenih držav, ne more biti voljena za predsednika Zjed. držav; nobene osebe se ne more zvoliti, če ni dosegla starost 35 let in 14 let neprenehoma prebiva v Zjedinenih državah. Kadar predsednik umre, je nezmožen za svoje delo ali se

odpove, tedaj vzame podpredsednik njegovo mesto; če pa umrjeta oba, se odpovesta ali sta nezmožna opravljati svoje posle, tedaj ima kongres pravico postaviti uradnika na njih mesto, kakor ga kongres sam zbere, dokler predsednik ali podpredsednik ni redno zopet izvoljen ali pa je odpravljena nezmožnost prvega predsednika, oziroma podpredsednika.

Predsednik naj v gotovih časih dobiva za svoje delo odškodnino, oziroma plačo, ki se pa tekom njegove uprave ne sme zmanjšati niti povečati. Tudi ne sme ob tem času dobiti prav nikakega drugega plačila od Zjed. držav. Predno nastopi svoj urad, mora položiti sledečo prisego:

"Jaz slovesno prisegam, da bom zvesto spolnoval urad predsedništva Zjedinenih držav, in kolikor najbolj bom mogel, bom ohranil, podpiral in branil ustavo Zjedinenih držav.

RAZNOTEROSTI.

Vsak glas ima svojo vrednost. Najmanj večino so šteli pri nemških volitvah v Jerihovu, kjer je bil soc. demokratski kandidat Haupt izvoljen s sedmimi glasovi večine proti konservativcu pl. Byern. Liberalec Kaempf v Berlinu je zmagal z 9 glasovi večine. V Schwetzu je manjkalo Poljaku pl. Sas-Javorskemu samo 2 glasova do večine, tako da je prišel v ožje volitve. V Alzey-Bingen sta dobila župnik Korell in njegov protikandidat dr. Becker vsak po 12.010 glasov, tako, da se je moral prvič v 25. letih uporabiti § 12. drž. vol. zakona, ki se glasi: "Pri enakem številu glasov odločuje pri ožjih volitvah žrebanje." — Pri septenatskih volitvah leta 1887. je prišel v Merseburg-Querfurtu svobodomislec Pause z konservativcem Neubarthom v ožje volitve. V tej sta dobila vsak 12.047 glasov in žreb je odločil za konservativca. Vsak glas ima svojo vrednost!

Premetna sleparica z dragimi kameni. Pariška in londonska policija zasleduje dve elegantni dami, ki ste osleparili nekega pariškega zlatarja na rafiniran način za briljante in nakit v vrednosti nad pol milijona frankov. Pred nekaj časom je namreč prišla neka elegantno oblečena dama k nekemu pariškemu trgovcu ter kupila za več tisočev biserov. Kupnino je dama plačala takoj ter namignila, da kupuje po naročilu londonskih in ameriških dam drage kamene. Kmalu je dama zopet prišla, kupila zopet razne dragocenosti in jih tudi to pot plačala. Ko je prišla vnovič, je dama pripovedovala, da mora odpotovati v London ter da bo za zopet nakupljene dragocenosti denar od tamkaj poslala. Zlatar ji je verjel in kmalu je nato dospela iz Londona menica za 200.000 frankov, ki pa je bila tudi na dan zapadlosti točno izplačana. Od tega časa so se množila naročila ter so bile zanje izdane menice vedno ob določenem roku izplačane. Ko pa je po neki novi pošiljavi denar izostal, se je peljal zlatar v London ter vzel s seboj dragocene briljante in nakite. V Londonu je dobil omenjeno damo v družbi neke druge. Obe ste zatrjevali, da še ni dospel iz New Yorka denar, kar se bo pa brezdvomno zgodilo v prihodnjih par dneh. Zlatar je stornito neprevidnost, da je damama sedaj izročil proti novi menici tudi s seboj prinesene dragocenosti. Od tega časa pa ni nobenega sledu o teh damah. Zlatar ima škodo več kot pol milijona.

Borowska — zdravnica v čikaški bolnišnici. Poljski listi poročajo, da je Janina Borowska, znana iz vohunskega procesa, pozneje v zadevi obtožbe umora svojega zastopnika dr. Leviceke, kjer je bila oproščena, dokončala svoje medicinske študije na Dunaju ter se bo izselila v Ameriko, kjer bo nastopila službo zdravnice v neki čikaški bolnišnici.

Nov rekord v aviatiki. V Johanistalu je inženir Grulich

25. jan. na tamošnjem letališču letal s tremi pasajirji na Farmanovem monoplanu 1 uro 35 minut v zraku ter s tem dosegel rekord v trajnosti.

Društva S. D. Z.

Društvo št. 1. ustanovljeno 13. novembra, 1910. Ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v John Gradinovi dvorani. Predsednik J. Zulčić, 5704 Bonna ave., tajnik Leop. Furlan, 6424 Spilker ave. blagajnik Anton Vardjan, 6401 Bonna ave.

Društ. Svobodnemiseln. Slovenke, št. 2. Ima svoje mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v prostorih sestre Setnikar, 6131 St. Clair ave. Predsednica Helena Perdan, 1114 E. 63rd St., tajnica Jozefa Razinger, 1164 Norwood Rd. blagajnica Marija Kranjc, 1139 E. 63rd St.

Dr. Slovan, št. 3. Ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj v Kogojevi dvorani na 6006 St. Clair ave. Predsednik J. Kalan, tajnik E. Kalish, 6109 St. Clair Ave., blag. J. Požun.

Dr. sv. Ane, št. 4. Ima redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v prostorih na 1824 E. 55th St. ob 2. uri popoldne. Predsednica Rozalija Urh, tajnica Rozalija Jalovec, blagajnica Ana Zorčić.

Dr. Napredni Slovenci, št. 5. Ima redne mesečne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Primoz Kogojevi dvorani, 6006 St. Clair ave. Predsednik Frank Butala, 6222 St. Clair ave., tajnik John Dejak, blagajnik F. centa, 6009 St. Clair ave.

Društvo Slovenski Dom, št. 6. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj pri Jos. Dragovich, Nottingham, O. Predsednik Josip Dragovich, prvi tajnik John Korenčič, blagajnik John Fabec.

FLEISCHMANN'S YEAST

Koristne in krasne stvari za vas in igrače za otroke.

Vse to dobite ZASTONJ za naše zavitke in labele.

Številke kažejo, koliko jih rabite za vsako stvar.

Punčke 100

Bat za baseball 75

Rokavice za baseball 175

Žoga za baseball 75

Žepni nož 75

Ura 300

Škarje 125

Naprstnik 10

Velik nož in vilice 450

Mali nož in vilice za meso 300

Velika priprava za ribji lov 300

Vrv za ribji lov 25

Stroj za ribji lov 150

Ura 300

Otročje posodice 50, 75

Mnogo drugih daril. Brisače in prti za mizo.

Pišite po katalog. Vprašajte svojega grocerja zanj

The Fleischmann Company, 2168 E. 19th Street, Cleveland, Ohio.

Dopisi.

Adamsburg, Pa. Gosp. urednik, prosim, da priobčite sledeče vrstice v vaš cenjeni list, ker želim rojakom nekoliko naznaniti, kako se nam tukaj godi v državi Pennsylvaniji in Westmoreland Co. Imeli smo 16-mesečni štrajk, in sedaj smo 5 mesecev delali. Dobro pa vedo vsi tisti, ki so plačevali unijo, kaj se godi sedaj z njim. Kapitalistična zvižaja je vse one, ki so pripadali k United Mine Workers odslovila in izgnala iz kompanijskih koč in sicer v desetih dnevih se morajo odstraniti. Prva kompanija, ki je pričela s takim delom je United Coal Co. Ta hoče začeti delati s popolnoma novimi močmi in neorganiziranimi ljudmi. Zato pa naznanjam rojakom, da ne hodijo v Westmoreland okraj dela iskat, ker 1. aprila bo zopet štrajk. V resnici smo v težavnem položaju. V hudi zimi, ko leži sneg čevlje visoko, morajo družine in otroci slabo oblečeni ven iz hiš, ker jih kompanije ne marajo. Moraš pa iti rad ali nerad. Iz tega se razvidi koliko imajo premogovi baroni usmiljenja z ubogimi trpici, ki se nekoliko zavedajo bratske sloge. Zato prosim vse organizirane premogarje, da bi nam stali v pomoč in podporo, da bi dosegli naše pravične zahteve. Res je, ako nam drugi ne bodo pomagali, nam ni mogoče doseči naših zahtev. Sedaj bo priložnost, ko pride 1. april, da premogarji po vseh državah zaštrajkajo. Skupni silni se kapitalisti ne bodo mogli ustaviti. Prosim vas torej usmilite se ubogih sobratov in trpinov v Pennsylvaniji, da bodete združeni v bratski slogi. Pozdravljam vse zavedne premogarje širom Amerike.

John Mostar,
Adamsburg, Pa.

Newark, O. Pretečeni ponedeljek je pričelo goreti v najbolj živahnem delu tuk. mesta, v takozvani "Music Hall". Nevarnost je pretiela velika, ker stoji hiše tesno skupaj. Na lice mesta so bile poklicane vse štiri požarne brambe, in ogenj omejuje, da se ni razširil na sosednja poslopja. Spodaj se je nahajal saloon in restavracija, zgorej pa dvorana, ki je bila najstarejša v mestu. Se sedaj so imela razna društva, kakor uniski lokali seje v njej. Da imamo tukaj pravcato sibirsko zimo, mi ni treba še posebej povdarjati. In v tem priljubljenem mrazu nas je zadnjič posejla Mrs. Storklja ter se ni prej poslovila, dokler ni v vsaki slovenski družini pustila eno deklico ali pa dečka. Torej v tem oziru vendar napredujemo, saj drugače napredka ne moremo zaznamovati.

Da je tukajšnje podnebje postalo mokro, že menda veste, pa ne samo takrat kadar gre dež, pač pa tudi kadar sonce sij. Gostilne namreč rastejo v tem mestu kakor gobe po dolgoletnem dežju, torej je ta obrt sedaj v našem mestu po dolgi suši v polnem teku. Seveda je novozvoljeni g. župan pomnožil svojo pinkertonsko armado za 50 odstotkov, ki bodo lovil uboge grešnike ter jih brezplačno spravljali za omrežje ter jih obratno zopet izpustili proti plačilu. Drugič pa kaj več. Izdrav Gabrovšek.

Steeleton, Pa. Velesenjeni g. urednik. Iz vseh krajev širom Amerike se čitajo dopisi v vašem cenjenem listu, le iz naše naselbine se nihče ne oglasi. Namenil sem se torej opisati nekoliko naš položaj. Z delom se ne morem preveč pohvaliti, ker je bolj srednje, nekateri oddelki delajo s polno paro, drugi pa čisto malo, kar najbolj vedo oni, ki so pri takem delu.

Z društvu dobro napredujemo, ker imamo štiri podporna društva, katerih tri spadajo k K. S. K. Jed. Imamo tudi tudi eno samostojno društvo, ki ima tudi lepo svoto denarja v blagajni.

Imamo tudi svojo lastno in krasno slovensko cerkev, ki je bila zidana pred par leti. Tudi slovensko šolo imamo, kjer

poučujejo maso mladino v slovenskem jeziku šolske sestre Notre Dame. Da naša napreduje je dokaz to, ker dan zadnevom prihajajo tudi otroci drugih narodnostij iz javnih šol v našo, ker se lahko nauče marsikaj koristnega. Naš župnik je Rev. Azbe, ki je izvrsten pridigar in znan tudi po drugih naselbinah. Tukaj vodi vse v najlepšem redu ter je priljubljen pri Slovencih in drugih narodih.

Kar se pa tiče ženitve ta predpust, pa moram reči, da spijo naši fantje spanje pravičnega. V tako veliki naselbini, kjer je toliko fantov in deklet, pa samo ena ohect in še ta od štajerskega Slovenca, je pa že prežalostno. Kaj je temu vzrok ne vem, mislim, da marsikateremu ne pripuščajo finančne razmere. Živimo v dobi predpustnih burk in laži. In ker smo šele pred kratkim nastopili leto 1912, bo marsikaterega cenjenih čitateljev zanimalo čitati, kaj se bode in kaj se ne bode zgodilo v tem letu. V tem letu ne bodo češplje orehovi rodile, ne krave nič valile, ne bodo zabe terice, ne kure predice, pač pa bodo vse ptičice vesele in rožice cvetele po gredicah naših slovenskih deklet, da bodo delale iz njih šopke, in jih dajale za spomin svojim izvoljenim.

In ker je to moj prvi dopis vtem listu, ter sem še nepoznana oseba, se hočem natančneje opisati. Povem vam, da sem lep kot strah v prosu, pridem kakor cigán v hrastovi senci, s kokošmi idem spat in z otroci vstajam; telesa sem šibkega kakor preklja v zelniku, glavo pa imam zalo kakor najlepša zeljnata glava, usta so mi pa kar nalašč urezana za največjo ribniško žlico. Kaj ne, da sem lep kakor moj patron, blaženi Kurent na pratkah, katerega spomin bodevmo v kratkem obhajali.

Sedaj pa pozdravljam vse Slovence širom Amerike in ostajam vaš

Lipe izpod brinove gore.

So. Chicago, Ill. Gosp. urednik, prosim nekoliko prostora v cenjenem listu. Malokdaj se sliši sedaj od nas, pa saj veste, da je huda zima, da je črnilo zamrznilo. Ravno danes smo šteli 15 pod ničlo. Toda za zimo se ne zmenimo dosti, ker imamo precej dobrih rojakov gostilničarjev, ki nas z gorko pijačo postrežejo. Z delom je bolj počasi. Pravijo, da bo takrat boljše, kadar prvič kukavica zapoje.

Na društvem polju prav lepo napredujemo. Društvo Marije Spočetja, št. 80 K.S.K. Jed. je priredilo 4. febr. lepo zabavo, pri kateri so nas razveselile članice s šaljivo pošto in svežimi šopki, katere so fantom na prsa pripenjale. Veselica se je vršila v dvorani g. Medosha. Pa tudi ne smem pozabiti omeniti, da bi naš zaštopnik Clev. Amerike v tem mestu lahko kaj več dopisov poslal iz naše naselbine.

Pa še nekaj: Vrli rojak Matija Pernar je premenil svoj stan. Vzela ga je gospodična Marija Preselj. Veliko sreče in blagoslova želimo vsi. Vesela je bila svatba v Medoševi dvorani, ki je bila do zadnjega koticica napolnjena.

Vam g. urednik želim obilo novih naročnikov in mnogo uspeha letos in vedno. Vaš

Frank Gorenjc.

Oj, to življenje!

Podkrimski.

Solnce je posijalo izza Krima in me vzbudilo iz mučnih sanj. Hitro sem vstal in šel ven v prosto naravo. "Kam sedaj?" sem se vpraševal.

Prijela me je želja, da bi zopet enkrat sam tam na krasnem izanskem polju, ki krije toliko lepih, pa tudi žalostnih spominov iz prošle dobe.

Bila je nedelja. Zatopljen v preteklost nisem zapazil, da sem jedva sto korakov oddaljen od vaškega pokopališča. Obenem zaslišim žalostno petje zvonov iz vaške cerkvice, kao jo zakrivale mogočne stolpe lipe.

Ozem se in zapazim v daljavi mrtvaški izprevod. Spredej črna krsta, za njo pa so stopali ognjogasci v paradi, njih čake so se svetile v jutranjem solncu.

"Koga nesejo pokopati?" vprašam njimoidočega znanca.

"Mladega Erjavca iz Bresta, gospod, če ste ga poznali."

"Kaj?" sem se začudil, "saj sem ga vendar videl še pred kratkim čilega in zdravega."

"Veste," mi zašepeta, "ljudje pravijo, da ni umrl naravne smrti, menda so ga stekli, da je umrl vsled udarcev po glavi."

"Kdo pa ga je stepel?"

"Imel je čudno življenje ta Erjavac. Pred par leti se je oženil in ljudje so si začeli, kamalu šepetati, da se z ženo ne razumeta najbolje. Saj veste, kakšne so vaše opraviljivke, takoj opazijo, če ni kaj v redu pri hiši. Sprva je bilo sicer vse bolj tiho, ko pa je začel ranjki posedati po gostilnah in pijančevati, se je splošno zvedelo za njegove domače razmere. Nekega večera, ko sta se zopet pripravila, je ušla žena domu k starišem in se je vrnila šele tedaj, ko ji je pustil polovico premoženja. Prepirla sta se kljub temu dalje; pred enim tednom jo je vlačil za lase v pijanosti po hiši. Navzok je bil slučajno njen brat in ta ga je menda pretepel. Drugi dan so ga peljali v bolnišnico, kjer je umrl. Ali ni bilo žalostno njegovo življenje?" mi še pripomni.

"Da, v resnici žalostno."

"Poglejte, gospod, tako mlad človek bi lahko živel še petdeset let, pa mora leči pod zemljo. Je pač tako to življenje?"

"Naša usoda," mu odgovorim.

Šla sva vsak svojo pot. Prispel sem do visokega jagnjeta, ki je stal samotno sredi polja in molel svoje veje visoko v zrak. Pod njim v senci je sedel berač in otiral znoj raz čela.

"Dober dan," me nekako boječe pozdravi.

"Bog daj!"

"Prosim kak dar, ker sem ubogi siromak."

"Kako ste prišli do beraške palice očka?"

"E, gospod, povest mojega življenja je dolga. Marsikaj sem prestal na svetu. Trpel in delal sem od zgodnje mladosti pri drugih ljudeh, jedel sem celo življenje kruh drugih mater, lastne matere niti poznal nisem. Vendar bi si lahko kaj prihranil na starost, pa zašel sem med slabo družbo in živeli smo samo za takrat. Saj nam niti na misel ni prišla starost, ki je žalibog tako hitro za petami. Zbolen sem, videl me ni nihče prejšnjih zancev, ljudje me tudi niso marali, ker so poznali moje prejšnje življenje. Sem sem v bolnišnico. Ko sem se povrnil, mi ni kazalo družega, kakor vzeti beraško palico v roke in hajdi od biše do hiše. Ej, huda je ta pot, pa kaj hočem živeti moram. In ljudje me pode dalje, kakor psa, če mi pa dajo vbogajme, mi daje z nejevoljo in godrnanjem."

Orosile so se mu oči, ko je končal. Segel sem v žep in sem mu dal mali dar.

Nisem poslušal njegove zahvale, stopal sem urno med zelenim poljem.

Krasna je bila pot med cvetočimi travniki in polji, kjer se je pripogibalo rumeno klasje v lahmem vetru. Celo polje je bilo podobna valovitemu morju, kadar pihlja hladna večerna sapica.

Občudoval sem to naravo in si mislil: mogoče se danes, lahko tudi še par dni dvigate tu ponosne glavice, o krasne cvetke, potem pride kosce ali ženja, padle bodete pod ostrim jeklom in ne dvignite se nikdar več, ker taka je vaša in naša usoda.

Telesno in duševno zmučen sem prispel proti večeru domu. Na pragu me sreča mati rekoč: "Naš soséd je zopet nesrečen. Jernačev konj je njegovega konju odbil na paši nogo."

"No, nesreča se je zgodila, kaj moremo zato," ji odvrnem. Stopil sem v vežo. Tu je sedel pri mizi nesrečni soséd pri

kozarcu žganja, nasonjen na mizo in zatopljen v bogve kakšne misli, v kotu na tleh pa je sedela njegova žena vsa objokana, okoli nje je ležalo pet raztrganih in amazanih otročičev. Moj oče ga je tolažil.

"Povem ti France, jaz sem najnesrečnejši človek na svetu. Naj se obrnem na desno, ali levo, naj delam in trpim kot živina, vedno me zalezuje nesreča. Denarja nič, živeža nič. Mislim sem, da si bom sedaj kaj zaslužil s konji v gozdu, a sedaj je ven. Kako naj preživim otroke in ženo? Meni je obupati."

"Ne misli tako hudo," ga tolaži moj oče. "Bog skrbi za vse. Tudi jaz sem preстал mnogo nesreč me je obiskalo, vendar sem še danes živ. Bodi pameten in se daj potolažiti."

"Sel bom in se bom končal, potem bo vsaj konec trpljenja in večinim skrbem."

Njegova žena ga je pogledala s prosečim pogledom, iz njenih oči je gledala skrb in beda.

"Saj tudi jaz trpim," mu je dejala, "saj tudi jaz nosim težave in skrbi, vendar ne obupujem. Poglej te le uboge napjine otročiče, kaj bodo delali, kako bodo živeli, če jih ti zapustiš?"

Predramil se je in ozrl na svojo deco, ki je med tem popsal na trdih tleh. Ta prizor je vzbudil usmiljenje v njegovi duši do nedolžne dece. Zavedel se je očetovskih dolžnosti in oko mu je zažarelo v novem upu do prihodnosti.

Vstal je, sklonil se nad speče otroke, vzel najmanjša dva v naročje in šel z njimi in ženo domu.

"Oj, to življenje!" sem si mislil, ko sem šel v sobico. "Kaj nam nudiš družega, kakor skrbi in bolešči?"

In zdel se mi je v onem trenutku srečen mladi Erjavac, ki spi pod zeleno rušo.

Včasih je treba dati bolniku mehko kuhano jajce ob desetih, ali gostu za zajutrak in se pripeti, da so jajca zunaj umazana in grda, čeprav so popolnoma sveža. Grdo in neokusno je dati tako umazano jajce na mizo, posebno ker se dajo take lupine prav na lahek način očistiti. Namoč krpicó v jesih in omij jajce pa bo čisto, tudi lupina od citrone je dobra za tak slučaj.

Ob selitvi se pohištvo navadno vselej več ali manj poškočuje in odgrne. Tudi če od starosti izgleda bolj slabo in neugledno, ga gospodinja lahko zopet malo polpeša in obnovi. Pobarvane postelje in omare odrgni z lanenim oljem in videla boš, da bodo mnogo lepše. Za lakirano pohištvo pa vzemi terpentinoví spirít ali pa v navadnem zelo močnem spirítu razpuščeni želok. Zlati okvirji od podob in zrcel se očistijo z gobo namočeno v razvodnjem spirítu; potem jih je treba obrisati z mehko, suho cunjó.

Vsaki gospodinjji je treba vedeti, koliko časa potrebuje želedec, da prebavi to ali ono jed. Drugače je treba hraniti otroka, drugače bolnika; težaka, ki je delal cel dan, je lačen in ima zdrav želodec drugače, kakor uradnika, ki je dopoldne sedel v pisarni in se pritožuje čez slabo prebavo in slabim spanjem. Jed mora biti ne le dobrega okusa, ampak tudi izdatna in hranljiva. Riž, mehko kuhana jajca, pris, spinava, pečena divjačina, kuhane hruske, jabolka in drugo kuhano sadje potrebuje eno uro za prebavo. Grah, bob, leča, fižol, celer, kuhano mleko, surova jajca pol drugo uro. Surovo mleko, goveja jetra, praženo goveje meso, krompir dve uri. Šunka, goveje kuhano meso, salata, skopovina tri ure. Svinjska pečenka, maslo, trdo kuhana jajca, star sir, bel kruh in čebule tri ure in pol. Telečja pečenka, perutnina, kiselo zelje, repa, orehi, gobe in peckovito sadje štiri ure. Mast prebavo ovira, sol, sladkor in druga nekatera korenja pa podpirajo. Vendar je jako nezdravo hrano pre-

več popirati ali kisati, to škoduje ledvicam, draži želodec in čreva in vzbuja neprirodno žejo.

Ruska дума je v tretjem branju sprejela zakonski načrt o zavarovanju delavcev proti nezgodam in zakonski načrt o odškodnini v slučajih škode, ki jo v svojem uradnem poslovanju povzroče izdatne osebe. Pri razpravi o izločitvi helmške gubernije je govoril Poljak Jablanovski in označil načrt kot državno nasilje. Poljaki pa se s tem činom ne bodo dali oplati in ne bodo pozabili svojih bratov, katere se namerava odtrgati od njih.

Društveni oglasi.

Društvo "Sava" št. 87. S. S. P. Z. ima svoje redne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu pri John Grdini, 6021 St. Clair ave. Predsednik Jos. Polanc, 1101 E. 63 St.; tajnik Anton Lakner, 1101 E. 63 St.; blagajnik Tom Jereb, 1268 E. 55 St. — V društvo se sprejemajo rojaki od 16. leta do 55. Torej imajo rojaki, ki so preporočili 45. leto, lepo priliko, stopiti v društvo, ki daje \$8.00 na teden bolniške podpore in \$500.00 smrtnine. 1. febr. 13.

Slov. Lovsko Podp. društvo ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu in sicer ob 2. uri popoldne v John Grdinovi dvorani. V društvo se sprejemajo člani od 16 do 45. leta. Vstopnina po starosti. Bolniška podpora znaša \$5.00 na teden. Predsednik Jos. Rus, 1306 E. 55 St.; tajnik Jakob Požun, 1164 E. 61 St. 1. jan. 13.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 37 I.S.K.J., Predsednik Fr. Milavec, 1031 E. 61 St.; tajnik Iv. Avsec 3858 St. Clair ave.; blag. Anton Prijatelj, 4015 St. Clair ave. zastopnik, Louis Lah 1033 E. 62 St. Društvo plačuje lepo tedensko bolniško podporo in je eno najmočnejših društev. Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v John Grdinovi dvorani. 6021 St. Clair ave. Dr. zdravnik J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave. 1. apr. 12.

K. K. podp. dr. Srca Jezusa ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Knausovi dvorani. Uradniki za leto 1912 so: John Pekolj, preds. 5613 Carry ave. Jernej Kraševac, podpredsed. Math Oblak, tajnik 1761 E. 41 St.; J. Brus rač. taj.; John Levstek blagajnik; F. Levstek in F. Komidar zastopnika. F. Prelogar, zastopnik za Collinwood, 650 Harlem St.; Društ. zdravnik F. J. Schmoltd, 5132 Superior ave. Uradne ure od 7—8 zvečer. 30. dec. 11.

K. Ž. P. dr. Srca Marijinega (staro), ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu ob pol 8. zvečer v mali Knausovi dvorani. Vstopnina od 17 do 30 leta \$1.50; od 30 do 45 leta \$1.75. Mesečnina je 40c in bolniška podpora po \$5.00 na teden. Katera želi pristopiti mora biti vpisana en mesec prej po društveni sestri. Predsednica Ana Štepec, 1204 E. 40 St.; I. tajnica Ivanka Pelan, 6131 St. Clair ave.; rač. tajnica Helena Mali; blagajničarka Ana Povž, 4426 Hamilton ave. 19. marc. 12.

Samostojno K. K. P. dr. sv. Jožefa ima redne mesečne seje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v Knausovi dvorani. Vstopnina od 18. do 30 leta \$1.50 od 30 do 35 \$2.00 in od 35 do 40 leta \$2.50. Predsed. Frank Koren, 1583 E. 41 St. I. tajnik Fr. Košmerlj, 455 E. 152nd St. Collinwood; II. taj. Peter Pikiš, 6305 Glass ave. Blagaj. John Grm, 1089 E. 64 St. Rojaki se vabijo k obilnem pristopu. 1. jan. 13.

Dr. sv. Vida, št. 25. K.S.K.J. ima svoje redne mesečne seje prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani. Preds. Mike Setnikar, 6131 St. Clair ave. I. taj. Jos. Russ, 1306 E. 55 St. društ. zdravnik J. Sliškar, 6127 St. Clair ave. Jer. Knans, zastopnik, 6129 St. Clair. Člani se sprejemajo od 16 do 45 leta.

Dr. sv. Franciška, št. 66. K. S.K.J. ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v Jos. Percovi dvorani na 79th St. Predsednik, Alois Zupančič, 3230 1/2 Hamilton ave. I. tajnik Josip Perko, 6014 Grand ave.; zastopnik Anton Sušteršič, 1618 Otter ave. Rojaki se vabijo k obilnem pristopu. 1. marc. 11.

Tel. in pod. dr. Slov. Sokol. ustanov. 3. jun. 1897 ima svoje redne mesečne seje vsako 3. nedeljo v mesecu na 6131 St. Clair ave ob 2. uri pop. s. č. Starosta, Jos. Kalan 6006 St. Clair ave.; tajnik Fr. Hudovernik 1243 E. 60 St.; blagajnik Iv. Pekolj, 5613 Carry ave.; dr. zdravnik J. M. Seliškar 6127 St. Clair ave. — Tel. učitelj Iv. Levnar, Telovadne vaje se vrše vsak drugi terek v mesecu in vsak petek, za naraščaj od 7. do 10. za telovadce od 8 do 10. zv. s. č. na 6131 St. Clair ave. 1. jan. 13.

K. S. K. pod. dr. sv. Alojzija v Newburgu ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v Mike Plutovi dvorani na 3611—81 St. Predsednik John Lekan 3559 E. 80 St. S. E., tajnik Josip Trček 3596 E. 78th St. S. E. blagajnik Anton Fortuna 3593 E. 81 St. S. E. 1. jan. 13.

Mlad. pod. dr. sv. Antona Padovanskega v Newburgu ima svoje redne mesečne seje vsako 4. nedeljo ob 2. pop. v M. Plutovi dvorani na 3611 E. 81st St. Predsednik Jos. Lekan 3556 E. 80 St.; tajnik Dom. Blatnik 3538 E. 82 St.; blagajnik Fr. Plut 3611 E. 81 St.; Načelnik Louis Gliha 3572 E. 82 St. 1. jan. 12.

Slov. K. Vit. dr. sv. Alojzija, ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo pop. in redne vaje vsaki drugi in četrty terek ob 8. uri zv. v Knausovi dvorani. Predsednik Jos. Gornik, 6105 St. Clair. podpred. Frank Gornik, blag.

Slovanska Narodna Čitalnica ima svoje redne seje vsak prvi četrtek v mesecu ob 8. zvečer v čitalniških prostorih na 1157 E. 61st St.. Knjige se izposojujejo vsako nedeljo od 9 do 11 ure dop. in vsak četrtek od 7 do 9 zveč. Vsa pojasnila dajejo: predsednik Peter Pikiš, 6305 Glass ave.; I. tajnik Ig. Smuk, 6401 Bonna ave.; blagajnik Jakob Požun, 1164 E. 61 St. 1. jan. 13.

Samostojna Pevsko in podp. dr. Vrh Planin, ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu in pevske vaje vsak torek in petek zvečer ob 8. uri. Predsed. Maks Temistokle, 672 E. 152 St.; podpredsednik A. Pelan 513 E. 152 St.; tajnik Carl Lampe 16007 Waterloo Rd.; blagajnik Martin Janežič, 5706 Waterloo Rd. 1. apr. 12.

Ciril Metodova Podružnica, št. 24, ustanovljena 25. februarija, 1910 v pomoč onim slovenskim otrokom, katerim grozi nevarnost, da postanejo Nemci ali pa Italijani, ker ne morejo priti v slovenske šole. Letni prispevek za člane je 50c. Seje so vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri popoldne v Knausovi dvorani. — Predsednik, L. J. Pirc, 6119 St. Clair ave.; tajnik John Vidervol, 6127 St. Clair ave.; Mike Setnikar, 6131 St. Clair ave.; blagajnik, 6131 St. Clair ave. 4. avg. 11.

Narodna dobrodelna Družba v pomoč slovenski mladini, šolskim otrokom in siromakom v Clevelandu. Skrbi za učne knjige slovenskim otrokom ter jih drugače po možnosti materialno podpira. Letni prispevek je samo 50 centov, toda posamezni darovi so dobrodošli. Predsed., L. J. Pirc, 6119 St. Clair, ave.; tajnik J. Vidervol, 6127 St. Clair ave.; Mike Setnikar, blagajnik, 6131 St. Clair ave. 4. avg. 11.

Slovenski politični klub ima svoje redne seje vsaki drugi terek v mesecu v Knausovej dvorani. Odborniki so: Predsednik, Frank Butala 6230 St. Clair ave.; podpreds. Ivan Žulič, 5704 Bonna ave.; tajnik Ivan Pekolj 5613 Carry ave.; blagajnik Jos. Zele 6108 St. Clair ave.; zapisnikar Ivan Avsec 3858 St. Clair ave. Rojaki Slovenci se vabijo k temu klubu. Pojasnila dajejo vsi uradniki kluba. 4. avg. 11.

Žensko podporno društvo "Clevelandске Slovenke", spadajoče k S. D. P. Z. v Conemaugh, Pa. imajo svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih g. Smrekarja na 82. cesti. Društvo daje \$7.00 bolniške podpore na teden in \$500 smrtnine. Slovence se vabijo za pristop. Marija Polončič predsednica 8100 Union ave. Franciška Penko tajnica, 3557 E. 81 St.; Franciška Juh blagajnica, 3533 E. 82 St.

Dramatično in podp. društvo Lunder-Adamič, št. 20 S.S.P.Z. ima redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v veliki Knausovi dvorani dopoldne. Društvo daje \$8.00 bolniške podpore na teden in \$500 smrtnine. Reden mesečni assessment je \$1.00 Predsednik J. Maro, 6401 Bonna ave. I. tajnik Ig. Smuk 6401 Bonna ave.; blagajnik Fr. Lah, 1157 E. 61 St. Natančnejša poročila daje tajnik. Rojaki so vabjeni k obilnemu vstopu. Sprejemajo se tudi ženske. 1. jan. 13.

Umrtnina \$500 ali \$1000, in \$6 bolniške podpore na teden. Novopisani član mora prinesiti zdravniške liste I. tajniku pred sejo, naker se pošljejo vrhovnemu zdravniku; če ga ta potrdi, društvo pri prihodnji seji glasuje o njegovem sprejetju. Isto velja za članice. Rojaki se vabijo k obilnem pristopu. 1. avg. 12.

Dr. Slovenske Sokolice imajo svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v mali Knausovi dvorani ob 2. uri popoldne. Novopristopivša mora biti vpisana po kakih sestri Sokolici. Starostka Zofka Birk 6029 Glass ave.; tajnica Marija Peterlin, 6314 Glass ave.; II. tajnica Antonija Likar 6014 Collins ave. Collinwood O.; blagajničarka Ana Gorenc 1258 E. 55 St.; dr. Zdravnik J. Seliškar 6127 St. Clair ave. (1. jan. 12)

Dr. Slovenija ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v prostorih na 3044 St. Clair ave. N. E. Kdor želi pristopiti mora biti upisan mesec dni poprej po društvenemu bratu. Bratje pristopajte k dobrem društvu ker dr. Slovenija plača \$6 bolniške podpore na teden. — Preds. Frank Špelk 3504 St. Clair ave.; tajnik Fr. Rus 6104 St. Clair ave. N. E. blagajnik Anton Pijelki 1758 E. 43 St. Bolniki se imajo javiti bolne ali zdrave pri predsedniku Fr. Špelko, ali pri tajniku Fr. Russ. 31. dec. 11.

Si. ml. pod. dr. Zal. Mate-re Božje ima redne mesečne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 2. uri pop. in redne vaje vsak prvi in tretji terek v mesecu ob 7. zv. v veliki Knausovi dvorani. — Predsednik Jak. Zele 1253 E. 60 St.; tajnik Jos. Glavič, 6401 Metta ave.; blagajnik Matija Glavič, 6131 St. Clair ave.; načelnik F. H. Mrvar 1336 E. 55th — Ker je to društvo mladeniško sprejema samo mladeniče v društvo od 16 do 30. leta. Udnina znaša 50c na mesec. 1. avg. 12.

Dr. sv. Franciška, št. 66. K. S.K.J. ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v Jos. Percovi dvorani na 79th St. Predsednik, Alois Zupančič, 3230 1/2 Hamilton ave. I. tajnik Josip Perko, 6014 Grand ave.; zastopnik Anton Sušteršič, 1618 Otter ave. Rojaki se vabijo k obilnem pristopu. 1. marc. 11.

Tel. in pod. dr. Slov. Sokol. ustanov. 3. jun. 1897 ima svoje redne mesečne seje vsako 3. nedeljo v mesecu na 6131 St. Clair ave ob 2. uri pop. s. č. Starosta, Jos. Kalan 6006 St. Clair ave.; tajnik Fr. Hudovernik 1243 E. 60 St.; blagajnik Iv. Pekolj, 5613 Carry ave.; dr. zdravnik J. M. Seliškar 6127 St. Clair ave. — Tel. učitelj Iv. Levnar, Telovadne vaje se vrše vsak drugi terek v mesecu in vsak petek, za naraščaj od 7. do 10. za telovadce od 8 do 10. zv. s. č. na 6131 St. Clair ave. 1. jan. 13.

K. S. K. pod. dr. sv. Alojzija v Newburgu ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v Mike Plutovi dvorani na 3611—81 St. Predsednik John Lekan 3559 E. 80 St. S. E., tajnik Josip Trček 3596 E. 78th St. S. E. blagajnik Anton Fortuna 3593 E. 81 St. S. E. 1. jan. 13.

Mlad. pod. dr. sv. Antona Padovanskega v Newburgu ima svoje redne mesečne seje vsako 4. nedeljo ob 2. pop. v M. Plutovi dvorani na 3611 E. 81st St. Predsednik Jos. Lekan 3556 E. 80 St.; tajnik Dom. Blatnik 3538 E. 82 St.; blagajnik Fr. Plut 3611 E. 81 St.; Načelnik Louis Gliha 3572 E. 82 St. 1. jan. 12.

Slov. K. Vit. dr. sv. Alojzija, ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo pop. in redne vaje vsaki drugi in četrty terek ob 8. uri zv. v Knausovi dvorani. Predsednik Jos. Gornik, 6105 St. Clair. podpred. Frank Gornik, blag.

Umrtnina \$500 ali \$1000, in \$6 bolniške podpore na teden. Novopisani član mora prinesiti zdravniške liste I. tajniku pred sejo, naker se pošljejo vrhovnemu zdravniku; če ga ta potrdi, društvo pri prihodnji seji glasuje o njegovem sprejetju. Isto velja za članice. Rojaki se vabijo k obilnem pristopu. 1. avg. 12.

Dr. Slovenske Sokolice imajo svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v mali Knausovi dvorani ob 2. uri popoldne. Novopristopivša mora biti vpisana po kakih sestri Sokolici. Starostka Zofka Birk 6029 Glass ave.; tajnica Marija Peterlin, 6314 Glass ave.; II. tajnica Antonija Likar 6014 Collins ave. Collinwood O.; blagajničarka Ana Gorenc 1258 E. 55 St.; dr. Zdravnik J. Seliškar 6127 St. Clair ave. (1. jan. 12)

Dr. Slovenija ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v prostorih na 3044 St. Clair ave. N. E. Kdor želi pristopiti mora biti upisan mesec dni poprej po društvenemu bratu. Bratje pristopajte k dobrem društvu ker dr. Slovenija plača \$6 bolniške podpore na teden. — Preds. Frank Špelk 3504 St. Clair ave.; tajnik Fr. Rus 6104 St. Clair ave. N. E. blagajnik Anton Pijelki 1758 E. 43 St. Bolniki se imajo javiti bolne ali zdrave pri predsedniku Fr. Špelko, ali pri tajniku Fr. Russ. 31. dec. 11.

Si. ml. pod. dr. Zal. Mate-re Božje ima redne mesečne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 2. uri pop. in redne vaje vsak prvi in tretji terek v mesecu ob 7. zv. v veliki Knausovi dvorani. — Predsednik Jak. Zele 1253 E. 60 St.; tajnik Jos. Glavič, 6401 Metta ave.; blagajnik Matija Glavič, 6131 St. Clair ave.; načelnik F. H. Mrvar 1336 E. 55th — Ker je to društvo mladeniško sprejema samo mladeniče v društvo od 16 do 30. leta. Udnina znaša 50c na mesec. 1. avg. 12.

Dr. sv. Franciška, št. 66. K. S.K.J. ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v Jos. Percovi dvorani na 79th St. Predsednik, Alois Zupančič, 3230 1/2 Hamilton ave. I. tajnik Josip Perko, 6014 Grand ave.; zastopnik Anton Sušteršič, 1618 Otter ave. Rojaki se vabijo k obilnem pristop

Raznoterosti.

Zalostna statistika. Lansko leto se je od junija do oktobra ponesrečilo na morju 108 ladij s 114.231 tonami. Med temi je bilo 43 parnikov in 65 jadrnic. 12 ladij se je potopilo, 5 je bilo popolnoma uničenih, 6 jih je zgorelo, 14 so jih vrgli viharji na obal. Angleška je izgubila 12 ladij, Amerika 13, Švedska 21, Norveška 10, Nemška 2.

Občinsko gospodarstvo v Pragi. Neki praški list poroča, da ni v blagajnah mesta zlate Prage nobenega denarja. Za 2.700.000 K potrebnih v januarju in februarju nima mesta občina nobenega pokritja. Mestna finančna komisija je ustanovila izvedbo mestnih investicij.

Podzemeljski hodniki v jetišnici. Iz Peterburga poročajo, da so kaznjenci v Simerspolu izkopali dolge podzemeljske hodnike, po katerih so hoteli pobegniti iz ječ. Za beg je bilo domenjnih 20 kaznjencev. Hodnike pa so pravočasno odkrili in tako preprečili komplot.

Celo družino umoril, da si je potolažil lakoto. Iz Peterburga poročajo, da je v mestu Triosk vdrl neki kozak v hišo nekega kmeta ter umoril celo družino, pet oseb, da je prišel v posest jedil. Morila so aretovali. Pri preiskavi je priznal, da je grozno dejanje storil vsled lakote.

Za bedne ruske kmete. Car je dovolil "Rdečemu križu", da uvede splošno denarno zbirko za pomoč bednemu kmečkemu prebivalstvu. Vlada je nakupila za 100 milijonov rubljev žita, ki ga bodo oddali za nizke cene stradalocemu prebivalstvu. Brezposelne kmete in delavce bodo pritegnili k javnim delom.

Nenavadno počenjenje mrtveca. Pred dnevi je umrl v Moskvi znani milijonar in človekoljub Nikolaj Ljamin, ustanovitelj dijaškega konvikta, ki so ga poznali vsi Moskvičani in zlasti najubožnejši med njimi zaradi njegovih številnih darov. Pokopan bi moral biti v domači kapeli Ljaminov, ki je v zavetšču za vdove. Pred palačo, odkoder bi se imel vršiti pogreb, je stalo okoli krasnega četveropreženega mrtvaškega voza na tisoče ljudi, katerim je umrl dobrotnik. Ljamin je imel med prebivalstvom častno ime "oče ubogih". Ko so prinesli iz palače krsto z umrlim ter jo položili v voz in so se začeli konji že pomikati, je nenkrat udrla množica kot na povelje proti mrtvaškemu vozu, izpregla konje in na stotine ljudi je vleklo v pobožnem molku krasni katafalk izpred hiše pokojnega h grobnici Ljaminov. Ko so odprli eporoko umrlega, se je izkazalo, da je Ljamin zapustil velik del svojega premoženja dobrodelnim ustanovam in v korist revežem. Računa se, da so znašale vsote, ki jih je letno izdal Ljamin za dobrodelne namene, nad milijon kron.

Sin ubil očeta. V Calmi pri Mitrovici se je zgodil grozen zločin: sin je ubil očeta. Neki Fran Gungert si je kot vlastniški sluga prihranil nekoliko marja, ki mu ga je shranjeval njegov oče. S tem denarjem malim posojilom je oče povabil dom in pozval sina, naj stopi iz službe ter prevzame domače gospodarstvo. Ko pa ta živel oče in sin skupaj, je nista mogla več razumeti in prepirla sta se slednji dan. Oče je vsled tega prodal posestvo, denar obdržal in rekel sinu, naj gre kamor hoče. Sin je ogorčen vsled očetovega postopanja pograbil v prepiru za sekuro ter ubil očeta. Ubijalec se je sam javil sodišču.

Strasna drama pred sodiščem. Marsilj, 27. januarja. V tukajšnji sodniški dvorani se je zgodil strašen dogodek. Neki vinočrtec je zgubil pravdo proti dvema odvetnikoma. Po prečitani obsodbi je ustrelil oba advokata in sebe. Vsi trije so na mestu izdihnil.

Ogenj v Požegi. V Požegi je zgorela manufakturna trgovina Ig. Gruna ter znaša škoda na 80.000 K.

Maščevalec svoje sestre. Ljvov, 27. januarja. V petek zvečer je potikal na vrata zobozdravnika dr. Pfau neznan človek. Ko je zobozdravnik odprl vrata, mu je porinil neznanec v trebuh bodalo in zbežal. Mož je brat zobozdravnikove uslužbenke, ki je bila pred kratkim odpuščena. Policija ga je aretirala.

Svetovni rekord letalca Fischerja. Belgijski letalec Fischer, ki je, kakor znano, odnesel na tržaškem letalnem odzenu v Zavljah največ nagrad in žel največ simpatij, ki je nedavno bil pri letalnih tekmah francoske vojne uprave med prvimi, je dosegel nov svetovni rekord v visočini z dvema pasażirjema. Na svojem Farmanovem dvokrovniku se je dvignil 22. januarja v Bonyu na Francoskem z dvema pasażirjema v 50 minutah do visočine 1350 metrov, ter prekosil za 275 metrov rekord letalca Verrepta v visočinskem poletu z dvema pasażirjema, katerega je bil dosegel ta par dni poprej.

Težave ženskega izobraževalnega vprašanja v Bosni. Bosenska vlada je posvetila nekaj svoje pažnje tudi višji ženski izobrazbi. V saboru so se med drugimi oglašili tudi mohamedanski poslanci in zahtevali za svojo žensko mladino višjo šolo — preparandijo, kjer bi se šolale bodoče učiteljice na dekliskih nižjih in višjih ljudskih šolah ter se tako časoma tudi za mohamedansko žensko dečo uvedla šolska obveznost. Vlada je, napravila načrt, po katerem se nadaljevalni tečaj na sarajevski mohamedanski višji dekliski ljudski šoli spremeni v štiri razrede no višjo deklisko šolo in osnuje zasebno mohamedansko žensko učiteljsko, ki bi temeljilo na mohamedanski verski podlagi, sicer pa bi se na njem učili isti predmeti kakor na enakih državnih ženskih zavodih. Ta načrt je vlada v presojo poslala Medžlisi-Ulemi in ta

je odgovoril, da se proti tem šolah iz razlogov: 1., ker bi učence na teh šolah odrasle čez tista leta, ko morajo po šerijatu začeti hoditi pokrite in ne smejo več priti v stik razun z najbližjim sorodstvom; 2. bi pa dekleta po dokončanih naukih imele po javnih ljudskih šolah služiti kakor učiteljice, kar tudi nasprotuje šerijatskim predpisom. Vlada je nato načrt učiteljska opustila ter prosila Medžlisi-Ulemo, da pripravi vsaj razširjenju obstoječega dveletnega tečaja na štiri leta. Reisl-ulema je nato sklical islamsko prosvetno anketo, ki je pa bila glede višje izobrazbe mohamedank iz ozirov na šerijat istega mnenja kakor Medžlisi-Ulema. Nekateri zborovalci so se sploh izrekli proti vsaki splošni ženski izobrazbi, ker je za mohamedanko dovolj, da zna voditi gospodinjstvo in vzgajati otroke v pravem islamskem duhu, avse kar potrebuje za življenje ji je dolžan preskrbeti mož.

Kako vdržejo v Parizu ceste čiste? Pariz, ki ga je pred dvema letoma označil predsednik pariškega municipalnega sveta kot najumazanejšo mesto na svetu, je doživel dogodek lokalno historičnega pomena. Pred kratkim je namreč stopila v veljavo odredba policijskega prefekta, ki strogo prepoveduje, metati na ceste reklamne liste ali kake druge papirne, sadne ostanke in podobno. Za ta delikt je določena denarna globa od pet do 50 K, ako pa se globa ne plača, pa zapor enega do petih dni. Pariški stražniki so dobili od prefekta primerna navodila, po katerih morajo vsakogar, ki vrže papir ali kako stvar na cesto, ustaviti ter ga pozvati, naj dotično proč vrženo stvar zopet pobere in vtakne v žep. Ako se dotičnik brani, ugoditi stražnikovi zahtevi, se mora na licu mesta napraviti protokol in ako se more grešnik legitimirati, sme iti svobodno svojo pot naprej, če ne, pa mora iti na bližnjo policijsko stražnico. Razprava proti delinkventu se vrši pred mirovnim sodiščem. Policijski prefekt je tudi v po-

sebni okrožnici opozoril vse policijske komisarje v Parizu na svoj odlok ter zahteval, da se strogo izpolnjuje. Prefekt zahteva tudi poročila o vseh razpravah te vrste, da si more o učinku sam ustvariti sodbo. Policijski prefekt pa ni prepovedal metati na cesto "čikov" v veliko veselje raznih nabiralcev.

Reklama s plešami. Pri nedavno vršeni se predstavi v nekem gledališču v Stockholmu je vzbudilo pozornost občinstva 12 gospodov v rdečih frakih, ki so sedeli skupaj v prvi vrsti parterja. Akoravno je noša teh gostov napravljala nenavaden vtis, je bilo še bolj izredno to, da je imelo vseh dvanajst velike svetle pleše in da je bila na vsaki pleši naslikana po ena črka. Ljudje so kmalu spoznali, da sestavlja 12 črk na plešah ime znane francoske tovarne likerjev.

Naši zastopniki. Sledeči rojaki so pooblašeni pobirati naročnino, prodajati knjige, naročati tiskovine in pobirati oglase v svojih naselbinah.

- Za Chicago, Ill. Fr. Mravlja, 2059 W. 23rd St.
- Chicago, Ill. Anton Knžnik, 1201 So. 19th St.
- Za Forest City, Pa. John Osolin, Box 492.
- Za Moon Run, Pa. Frank Strmljan, Box 238.
- Za Manor, Pa. Frank Demšar, Box 253.
- Za Creb Tree, Pa. John Fome, Box 94.
- Za Ironwood, Mich. Jos. P. Mavrin, 132 Luxmore St.
- Za Ely, Minn. Jos. J. Peshel, Box 165.
- Za Kansas City, Kans. Anton Žagar, 330 N. Ferry St.
- Za E. Mineral, Kans. Ig. Schluge, Box 47.
- Za Rock Springs, Wyo. Anton Justin, Box 563.
- Za Enum Claw, Wash. Joseph Malnaritch.
- Za Great Falls, Mont. John Anzac, Rainbow, Dam.
- Za Montevideo, Uruguay, Južna Amerika, Frank Istič, 245 Libertad.

Za Joliet, Ill. Jean Jevit, 1306 Cora St.

Za Barberton, O. in okolico Al. Balant, 112 Sterling ave. Za Meadow Lands in Cannonsburg Pa. Lenard Lenasi, Box 53 Meadow Lands, Pa. Za So. Sharon in Sharon, Pa. Jakob Peršin, Box 666, So. Sharon, Pa. Za Beaver Falls, Pa. Nick. Klepec, 1836 — 3rd Ave. Za Broughton, Pa. in okolico. Ant. Demšar, Rox 135. Za Bradock, Pa. in okolico. Iv. Grm, B 57, Bradlock, Pa. Za Newark, O., John Gabrovšek, 114 Jefferson St. Za Indianapolis, Ind. Lovrenc Bizjak, 743 No. Warman av. Za Clinton, Ind. John Jarc, Box 182. Za država Pensylvania John Batic, R. D. No. 1 Box 38, Washington, Pa. Za De Pue, Ill. Frank March, Box 295. Za LaSalle, Ill. in okolico A. Strukelj, 1202 Main St. Za Conemaugh, Pa. Frank Prestavec, Box 174. Za Steelton, Pa. Anton Hren, 229 So. Front St. Za Luzerne, Pa. Anton Vozelj, 830 Bennet St. Za Pittsburgh in Allegheny, Pa. Ignac Podvasnik, 4734 Hatfield, Pa. Za So. Chicago Ill. John Golob, 3545 — 95 St. Za Waukegan, Ill. F. Grom, 1212 — 10th St. Za No. Chicago Fr. Osredkar, Box 546. Za Milwaukee in West Allis, Wis. Ant. Hren, 208 Grove St. Milwaukee, Wis. Za Linkoln, Ill. Karol Spent, 702 Sherman St. Za Aurora, Ill. John Marsich, 586 No. Broadway. Za Sheboygan, Wis. John Grandlič, 1119 No. 8th St. Za Mohawk, Mich. in okolico. John Kocjan Box 25. Za Calumet, Mich. John Sterbenc, 706 Oak St. Za Aurora, Minn. Jac Serjak, Box 275. Za Gilbert, Minn. John Francl, Box 26. Za Chisholm, Minn. John Arko, Box 826. Za Eveleth, Minn. John Kaušek Box 615.

Za Springfield, Ill. Anton Knžnik, 1201 So. 19th St.

Za Forest City, Pa. John Osolin, Box 492.

Če hočete zidati, vpranajte

VILJEMA Scharman,

ZIDARSKI KONTRAKTOR

ki vam naredi plane in vse učite

2248 W. 98rd St.

Tel. Bell Ridge 301 X

El Bernardo Cigar Co.

(SAM SCHULIST)

nabavja sl. slovenskega občinstva, posrebo pa sl. venskim gostilničarjem, da je otvoril na 5811 St. Clair Ave. veliko prodajalno in tovarno za izdelovanje RMODK. Prodaje se na dro in na veliko. Pooblast je: Jack Rabbit duhan za žvečiti in Jack Rabbit modke, in še vsake druge vrste smodke. Imamo vse cigarete in duhan za cigarete na debe in na dro ino.

Za obilen poset se pripravite

El Bernardo Cigar Co.

(SAM SCHULIST, izdel. vatel.)

5811 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

SLOVENSKA DVORANA,

MIHAEL SETNIKAR,

6181 ST. CLAIR AVE.

Tel. Princeton 1944 L.

Priporoča rojakom in društvom prvo slovensko dvorano v Clevelandu za veselice, igre, za poroke in krstne slavnosti kakor tudi za vse druge prilike. Priporoča svoj dobro urejeni saloon. Svoj k svojim!

KER vem, da imajo Slovenci vedno ra. i žlahtno vinko kapljico, sem naredil letos pravizvrstno vino, katerega pošiljam po celi Ameriki. Pišite o cene, in prepričali se bode, da imam dobro vino po nizki ceni.

LOUIS LACH,

1033 E. 62nd St. Cleveland, Ohio

JOSIP ŽELE, SLOVENSKI POGREBNIK IN TRGOVEC.

Priporoča se slovenskemu občinstvu, da ga poseti ob vsaki priliki. Pogrebni zavod je izvrstno preskrbljen z najfinejšo opravo in finimi kočijami. Zaloga pohištva, železnine, posode, barve stekla itd. Odprto noč in dan.

JOSIP ŽELE, 6108 ST. CLAIR AVE.

DOMAČE VINO

Naprodaj imam veliko zalogo doma narejenega vsakovrstnega čistega vina. Prodajam ga doma in tudi pošiljam na vse strani Zjedinenih držav. Vsa naročila izvršim hitro in točno. Vsem rojakom se priporočam za obilna naročila.

M. SKEBE, 960 Ivanhoe Rd. 5 Points,

Collinwood, Ohio

JOHN GORNIK, SLOVENSKI KROJAČ

6108 St. Clair Ave.

Priporočam se vsem rojakom v nakup lepih, modernih in trpešnih jesenskih in zimskih oblek ter sukenj. Prodajam obleke po meri in že narejene. Priporočam se slavim društvom v navzo uniform in izvršujem vsa druga krojaška naročila. Priporočam tudi svojo veliko zalogo vseh moških potrebščin.

EDINI ZALOŽNIK VSEH SOKOLSKIH POTREBŠČIN.

Tel. Princeton 2402 W. SVOJ K SVOJIM!

Največja slovenska trgovina in pogrebni zavod.

Razdeljena v dva dela in v polni meri z najfinejšimi pripravami preskrbljena. Trgovina za nakup pohištva, orožja, premog, posode, barve, stekla in drugo. Pogrebni zavod je s najfinejšimi pripravami preskrbljen. Mi preskrbujemo najlepše sprevoče v sadovnjost ljudi, zakar imamo brez števila zahval. Za vsaki slučaj imamo dve ambulance in fine kočije. Trgovina odprta noč in dan. Se pripravim vsem Slovincem in slovenskim društvom.

Tel. Princeton 1381. TRGOVEC in POGREBNIK, Bell East 1881. A. Grdina, 6127 ST. CLAIR AVENUE.

GEO. TRAVNIKAR,

705 SO. ST. CLAIR ST. TOLEDO, O.

Staro znani trgovec z domačim pristnim vinom. Se priporoča vsem starim odjemalcem kakor tudi vsem rojakom za obilna naročila pristnega domačega vina.

Pišite po cene

Električna luč.

Vi jo hočete v vaši hiši. Vsakdo jo hoče. Najbolj pripravna, gospodarska in čista.

Če je hiša ležeča na naši črti, in če sedaj rabite drugo luč, kreditiramo 15 odstotkov v korist prihodnjim računom za elektriko, do svote \$15.00, če se delo zvrši tako kakor je od nas odobreno. Deset mesecev imate čas, da plačate.

Za podrobnosti se obrnite ali telefonirajte
Main 4360 ali Central 5860.

The Illuminating Co.

Sales Department. 232 Superior Avenue N. E.